

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

พลิกา พิมพ์ประชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

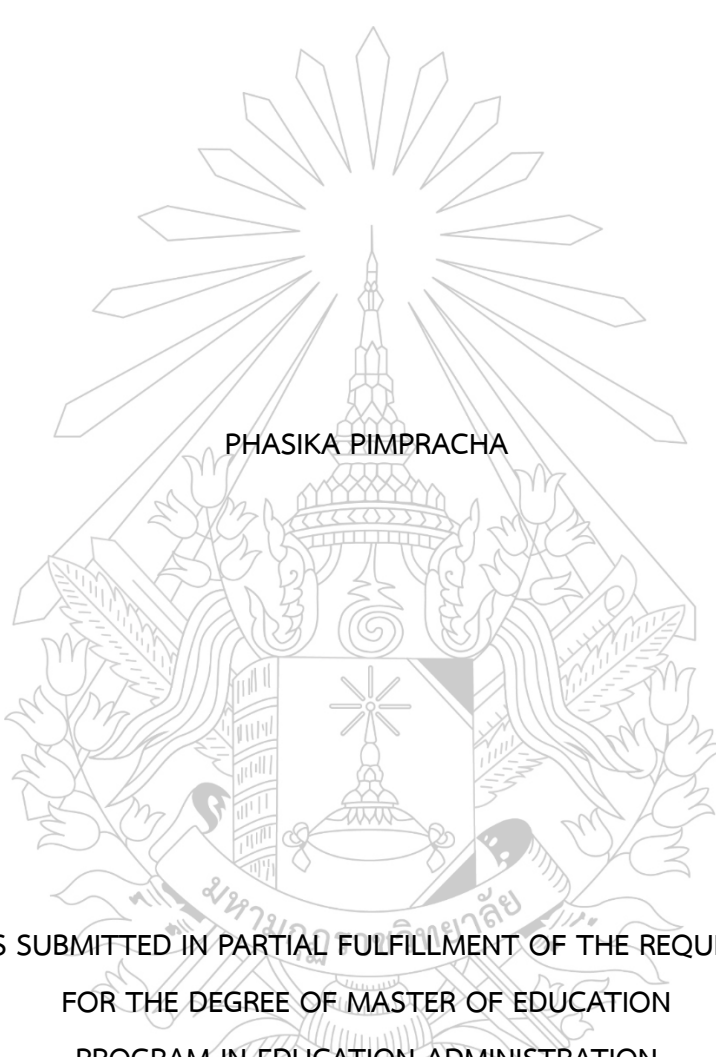
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Administrator's communication skill affecting teacher Professional
standards performance under Secondary Educational
Service Area Office Loei Nongbualamphu

The logo of Mahamakut Buddhist University is a large, intricate emblem. It features a central shield with a sunburst at the top, a stupa in the middle, and a lotus flower at the bottom. The shield is flanked by two lions and a banner with Thai script. Above the shield is a large, multi-tiered umbrella. The entire emblem is surrounded by a wreath of lotus flowers and leaves.

PHASIKA PIMPRACHA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2025

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ชื่อนักศึกษา	พลิกา พิมพ์ประชา
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทศิริสิริ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ)

กรรมการ

(พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชิตพงศ์ ศรีจันทร์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ชื่อนักศึกษา	พลิกา พิมพ์ประชา
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู (2) ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน และ (4) เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 322 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม อยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย

หนองบัวลำภู โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง เท่ากับ 0.721 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01

4. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร (x4) ความเข้าใจของผู้รับสาร (x3) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความชัดเจน (x2) และความน่าเชื่อถือ (x1) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.779 ($R = 0.779$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60.70 (Adjusted $R^2 = 0.607$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ std error พยากรณ์ ± 0.44616

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.204 + 0.350(x4) + 0.313(x3) + 0.168(x2) + 0.117(x1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.354(x4) + 0.268(x3) + 0.140(x2) + 0.103(x1)$$

คำสำคัญ: ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ABSTRACT

Thesis Topic	Administrator's communication skill affecting teacher Professional standards performance under Secondary Educational Service Area Office Loei Nongbualamphu
Student's Name	PHASIKA PIMPRACHA
Degree Sought	Master of Education
Program	Education Administration
Anno Domini	2025
Advisor	Associate Professor Boonchuay Sirikase

The objectives of this research were to: (1) examine the level of communication skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Loei-Nong Bua Lamphu, (2) assess the level of teachers' compliance with performance standards under the same jurisdiction, based on the perspectives of administrators and teachers, (3) study the relationship between the communication skills of school administrators and teachers' compliance with performance standards, and (4) identify which aspects of administrators' communication skills can significantly predict teachers' compliance with performance standards.

The sample consisted of 322 participants, including school administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using both descriptive and inferential statistics, including mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed that:

1. The overall level of communication skills among school administrators was high.
2. Teachers' overall compliance with performance standards was also rated at a high level.
3. There was a strong positive correlation ($r = .721$, $p < .01$) between administrators' communication skills and teachers' compliance with performance standards.

4. The aspects of communication skills that significantly predicted performance standard compliance included communication channels (x_4) and understanding of the receiver (x_3), both at the .01 significance level, as well as clarity (x_2) and credibility (x_1) at the .05 significance level. The multiple correlation coefficient was $R = .779$, with an Adjusted $R^2 = .607$, indicating that these variables collectively explained 60.70% of the variance in teacher performance standard compliance. The standard error of estimate was ± 0.44616 .

The regression equations were as follows:

Raw score prediction equation:

$$\hat{Y} = 0.204 + 0.350(x_4) + 0.313(x_3) + 0.168(x_2) + 0.117(x_1)$$

Standardized score prediction equation:

$$Z = 0.354(x_4) + 0.268(x_3) + 0.140(x_2) + 0.103(x_1)$$

Keywords: communication skills of school administrators, teachers' compliance with performance standards

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เมตตาให้ความรู้ ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และกรุณาให้เวลาตลอดในการดำเนินการวิจัย อีกทั้งยังคอยกระตุ้นให้ทำงานตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำงาน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และถือเป็นพระคุณอย่างสูงยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ดร.กรรณิกา ไวโสภา, ดร.ประทีปแสง พลรักษา, ดร. กุลธิดา ศรีโกเมนทร์, ดร.พิรุณพรรณ เต็มวงษ์ และดร.ณญาดา คุณประสิทธิ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าอันเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม และให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถามในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา และให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอ มา และขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้

คุณงามความดีและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชา แต่พระคุณของ บิดา มารดา และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ ตลอดจนทีมงานและผู้เกี่ยวข้อง ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่าน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

พลิกา พิมพ์ประชา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู.....	48
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	66
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	67
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	75
4.3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	76
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	81
4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	85
4.6 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	91
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
5.1 สรุปผลการวิจัย	96
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	101
5.3 ข้อเสนอแนะ	105
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	121
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	123
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	128
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out	136
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)	140
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อวิจัย	143
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล	152
ภาคผนวก ซ ค่าถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)	154
ประวัติผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ องค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร.....	32
3.1 ตารางแสดงจำนวนผู้บริหารและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู.....	66
3.2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	68
3.3 แสดงขั้นตอนกระบวนการสร้างแบบสอบถาม.....	69
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู.....	75
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมและ รายด้าน.....	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_1) โดยรวมและรายข้อ.....	77
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_2) โดยรวมและรายข้อ.....	78
4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_3) โดยรวมและรายข้อ.....	79
4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_4) โดยรวมและรายข้อ.....	80
4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน.....	81
4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) โดยรวมและรายข้อ.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2) โดยรวมและรายข้อ.....	83
4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) โดยรวมและรายข้อ.....	84
4.11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู.....	86
4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1).....	88
4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนการสอน (y_2).....	89
4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3).....	90
4.15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม.....	91
4.16 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการ ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1).....	92
4.17 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการ ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2)	93

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- 4.18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3).....94

สารบัญภาพ

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework).....	6
4.1 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู.....	99

บทที่ 1

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันที่หมุนไปพร้อมกับการเปลี่ยนที่รวดเร็วส่งผลต่อการสื่อสารด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทำให้การปรับเปลี่ยนของข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่เสมอเช่นเดียวกัน การเตรียมความพร้อมในการรับมือความเปลี่ยนแปลงจึงสำคัญ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คนในสังคมก้าวทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารในรูปแบบ วิธีการหรือพฤติกรรมสื่อสารใด ๆ ล้วนส่งผลต่อการรับรู้ เรียนรู้ การปรับตัวและก้าวตามความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ การสื่อสาร จึงเป็นหนึ่งในช่องทางที่ช่วยให้คนในสังคมสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้ง (แพมลา วัฒนเสถียรสินธุ์, 2559 หน้า 2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการศึกษา การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและนโยบายของโรงเรียน การสื่อสารของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ครูและบุคลากรเข้าใจในวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ต้องการบรรลุ ในขณะเดียวกัน การสื่อสารที่ไม่ดีหรือไม่ชัดเจนอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดและส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด (วรวิทย์ พงษ์กุลนันท์, 2563)

ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำของสถานศึกษาในการสร้างแรงบันดาลใจ และความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ท่วมเทแรงกายและแรงใจในการดำเนินการต่างๆ ในสถานศึกษาที่ได้ทำร่วมกับผู้นำ (พิมพ์พรณ เพชรสมบัติ, 2560) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) เป็นพฤติกรรมแสดงออกของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการตีความวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และมีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ผสมผสานกันระหว่าง ศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคนิควิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและ อุปกรณ์โดยนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561, หน้า 42)

ปัจจุบันองค์กร มีบุคลากรจำนวนมาก บุคคลแต่ละคนมีความต้องการซับซ้อนมาก อาจจะเกิดปัญหาในการติดต่อสื่อสารได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องของการไม่ยอมรับ ไม่เข้าใจ มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกันและขาดการประสานงาน ซึ่งทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน และส่งผลกระทบการบริหารงานขององค์กรจะเห็นได้ว่า อุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น จากการติดต่อสื่อสารดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้การติดต่อสื่อสารในองค์กรไม่เป็นไปตาม แนวทางที่ต้องการ และมักจะนำมาซึ่งความล้มเหลวในการติดต่อสื่อสาร ความขัดแย้งระหว่าง บุคลากร หรือระหว่างบุคลากรกับองค์กร ความขัดแย้งการติดต่อสื่อสารนี้ จะเป็นผลให้ บุคลากรเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในการติดต่อสื่อสารที่เป็นอยู่ตลอดจนไม่พึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งในองค์กรสมัยใหม่นั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างงานที่มี ประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงาน ทำให้เกิดการแรงงานสัมพันธ์ที่ดี และนอกจากนี้การสื่อสารยังช่วยสร้างสรรค์จริยธรรมให้แข็งแกร่ง ตลอดจนสร้างองค์กรให้เป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ การสื่อสารในองค์กรจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การบริหาร ประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น (จรัสโฉม ศิริรัตน์, 2558)

การสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ ด้วย กระบวนการการสื่อสารนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความเข้าใจการขจัดปัญหาและความขัดแย้งอัน ก่อให้เกิดเป็นแนวทางในการดำเนินการและการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพ อีกทั้งยังเป็นหนึ่งใน ทักษะที่สำคัญยิ่งของศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องเตรียมพร้อมให้บุคลากรมีความชำนาญในทักษะด้านการสื่อสาร (อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี , 2555, หน้า 6) การสื่อสารจึงจัดเป็นทักษะที่เป็นกุญแจสำคัญต่อการประสบความสำเร็จสำหรับผู้นำและผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21 (Yang, 2011) เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาล้วนเกี่ยวข้องกับ การติดต่อสื่อสารทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสำคัญในการมอบหมายงาน ซึ่งเป็นการสั่งการของผู้บริหารสู่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง (สาธิต วัฒน, คุณารักษ์ และประยงค์ เนาวบุตร, 2546) ได้ว่าการสื่อสารเป็นทักษะสำคัญในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในสังคม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้นำและผู้บริหาร โดยเฉพาะในสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคม ทักษะการสื่อสารช่วยให้ผู้บริหารสามารถสร้างความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง และสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากร ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารที่ดีสามารถถ่ายทอดนโยบายและสร้างแรงจูงใจ

ให้บุคลากรปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมาย ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น นอกจากนี้ การสื่อสารในองค์กรยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้บริหารและพนักงาน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง และพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวม การสื่อสารจึงถือเป็นกุญแจสำคัญสำหรับความสำเร็จในศตวรรษที่ 21

ในทางปฏิบัติพบว่ามีปัญหาหลายประการที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานของครู โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ตรงประเด็น ปัญหานี้อาจมาจากหลายปัจจัย เช่น การขาดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรือการสื่อสารจากผู้บริหารที่ไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม ทำให้ครูไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การพัฒนาและการประเมินผลการทำงานของครูไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง (กฤษณา สุนทร, 2561) ซึ่งในปัจจุบันนี้การสื่อสารจากผู้นำถือเป็นหลักสำคัญในองค์กรเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การบริหารองค์กรประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะองค์กรสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาสังคม กระบวนการบริหาร สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลโดยปราศจากความขัดแย้งจึงเป็นภารกิจที่ทำนายสำหรับ ผู้บริหารซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนสาเหตุของ ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษา ล้วนเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารทั้งสิ้น ผู้บริหารทุกคน จึงควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสารกันทุกระดับในสังคม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ในบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งยังสนับสนุนให้รู้จักการใช้สื่อเพื่อการติดต่อสื่อสารด้วยความมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการนำเสนอข่าวสารไปยังผู้รับอีกด้วย (วาริษา ประเสริฐทรง และวัลลภา อารีรัตน์, 2558)

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินการตามแผน ดังนี้ 1. ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการให้สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาตามกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่กำหนด โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ประสานส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ที่มีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และกำกับ ติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นระบบ 3. สื่อสารทิศทางการพัฒนาการศึกษา กลยุทธ์

และแนวทางการพัฒนา ให้บุคลากรในสังกัดทุกระดับ รับรู้ เข้าใจตรงกัน มีความตระหนักโดยให้ความสำคัญในการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 4. ยึดการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามค่านิยม และวัฒนธรรมของหน่วยงาน ที่มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตบริการ มีการบริหารจัดการที่ดี ความเป็นสากล พัฒนาตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยทำงานเป็นทีม เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้รายละเอียดประกอบตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในโครงการ/กิจกรรม เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 5. เชื่อมโยงความสำเร็จของการปฏิบัติงานกับการบริหารงานบุคคล โดยกำหนดบทบาทความรับผิดชอบอย่างชัดเจน 6. บริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและยึดหลักธรรมาภิบาล 7. เผยแพร่แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่บุคลากรในสังกัดทุกคนใช้เป็นกรอบเครื่องมือในการดำเนินงาน และให้สถานศึกษาใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานผู้เรียน (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 256- 2570 สพม.เลย หนองบัวลำภู, หน้า 38) จากรายงานที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีระดับทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับใด

1.2.2 ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด

1.2.3 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูหรือไม่

1.2.4 ทักษะการสื่อสารด้านใดของผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.3.1 เพื่อศึกษาระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
- 1.3.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
- 1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
- 1.3.4 เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านใดที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.4 สมมติฐานการวิจัย

- 1.4.1 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
- 1.4.2 มีตัวแปรพยากรณ์ 1 ด้านส่งผลต่อมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

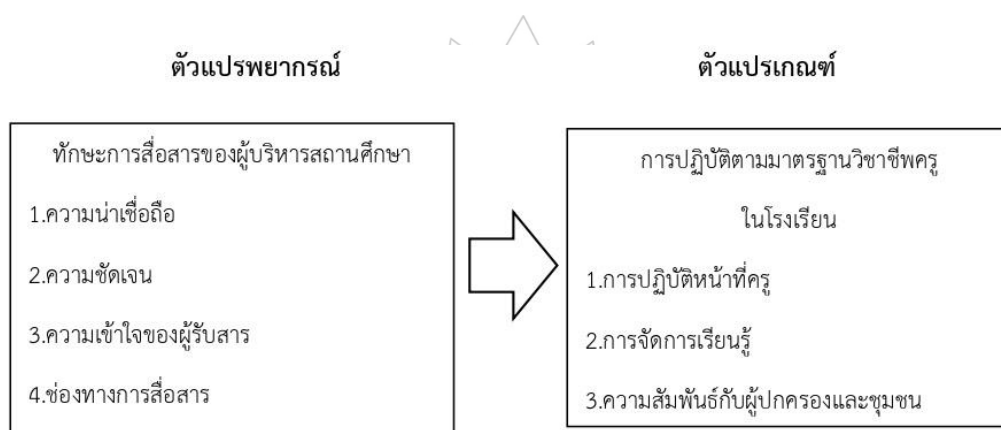
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- 1.5.1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร 4 ด้าน คือ 1) ความน่าเชื่อถือ 2) ความชัดเจน 3) ความเข้าใจของผู้รับสาร 4) ช่องทางการสื่อสารตามแนวคิดของมณฑาทิพย์ ถาปนแก้ว (2561, หน้า 82), ชีรวีร์ แพบัว (2564) ออนไลน์, พิชยา พานธรงค์ (2564), กรรณิการ์ อานทอง ,ภาสกร เรืองรอง และ ทศนะ ศรีปัตตา (2566), พิงค์ฉัตร เมธาทาร์กุล และอานวย ทองโปร่ง (2566), วชิรินทร์ ถาปนแก้ว (2566, หน้า 82), Cutlip and Center M Broom (1985) อ้างอิงใน พรทิพย์ เฟื่องกลัด, 2560,

หน้า 32 -33, Chester (1972,p 217 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พาณิชย์, 2558), Robbins, S.P. & Coulter, M (2008) Dam Scalco (2020, online) โดยได้กำหนดประเด็นเนื้อหาที่จะทำการวิจัยทั้งหมด

1.5.2. มาตรฐานปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562) ดังนี้ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.6.1 เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลทักษะการสื่อสารไปใช้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาได้

1.6.3 เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข รูปแบบการบริหารสถานศึกษา และวางแผนเพื่อพัฒนาเสริมสร้างสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

1.7 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาเป็นเนื้อหาในงานวิจัยทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา

1.7.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.7.1.1 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความน่าเชื่อถือ 2) ความชัดเจน 3) ความเข้าใจผู้รับสาร 4) ช่องทางการสื่อสาร

1.7.1.2 การศึกษาการปฏิบัติงานของครูศึกษาจากขอบข่ายภารกิจ การปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งขอบข่ายการมาตรฐานการปฏิบัติงานดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.7.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.7.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2567 จาก 51 แห่ง จำนวน 2,189 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 51 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2,138 คน

1.7.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 607 – 610) จำนวน 322 คน

1.7.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.7.3.1. ตัวแปรพยากรณ์ (Predictive Variables) ได้แก่ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ความน่าเชื่อถือ
- 2) ความชัดเจน
- 3) ความเข้าใจของผู้รับสาร
- 4) ช่องทางการสื่อสาร

1.7.3.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู
- 2) การจัดการเรียนรู้
- 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย เรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1.8.1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือความรู้สึก อาจอยู่ในรูปของคำพูด สัญลักษณ์ ตัวอักษร และมุ่งให้เกิดความเข้าใจระหว่างครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับสารและตัวผู้บริหาร

1) ความน่าเชื่อถือ หมายถึง คุณลักษณะที่สำคัญในการสื่อสาร ในด้านการวัดผลที่มีความสอดคล้องกัน ในแง่ของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับสาร โดยการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ มั่นใจ มีข้อมูลที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจน สามารถสร้างความไว้วางใจ ทำให้ผู้รับสารยอมรับข้อมูลและสารที่ส่งออกไปได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้การสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่.

2) ความชัดเจน หมายถึง ความชัดเจนในการสื่อสาร การใช้ภาษาที่เรียบง่าย ตรงประเด็น และกะทัดรัด เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่มีความคลุมเครือหรือหลายแง่มุม ซึ่งจะทำให้การสื่อสาร มีประสิทธิภาพ โดยไม่ทำให้เกิดความสับสนหรือความเข้าใจผิดระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งในกรณีของการพูดหรือการเขียน

3) ความเข้าใจผู้รับสาร หมายถึง ความเข้าใจผู้รับสารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร โดยผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารของผู้รับสาร ทั้งด้านความรู้ ทักษะคติ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องรับฟังความต้องการของผู้รับสาร เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร รวมถึงใช้สื่อหรือช่องทางที่เข้าใจง่าย

4) ช่องทางการสื่อสาร หมายถึง ช่องทางการสื่อสารช่องทางการสื่อสารเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับสารวิธีหรือเครื่องมือที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ในการส่งสารหรือ

ข้อมูลไปยังผู้รับสาร โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของเนื้อหา ความเร่งด่วนของสถานการณ์ และความสามารถในการกระจายข้อมูลให้รวดเร็วและทั่วถึง เช่น การประชุม แอปพลิเคชันสื่อสาร (Line, Messenger) หรือ E-mail เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหารและครู

1.8.2. มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง การปฏิบัติงานของครูโดยมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการเรียนรู้เอาใจใส่และยอมรับ ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์โดยผ่านกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และด้านการประเมินผล การจัดการเรียนรู้

3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีและต่อเนื่องระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ผ่านการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน และสร้างความเข้าใจอันดีต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมและบริบทของชุมชน

1.8.3 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู

1.8.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.8.5 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาและ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.8.6 ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2567

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎีผลงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการสื่อสาร

2.1.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

2.1.3 ประเภทของการสื่อสาร

2.1.4 องค์ประกอบของการสื่อสาร

2.1.5 กระบวนการสื่อสาร

2.1.6 ความหมายของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ดี

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.2.1 ความหมายของการปฏิบัติงานของครู

2.2.2 มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

2.2.3 มาตรฐานการปฏิบัติตน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

2.1.1 ความหมายของการสื่อสาร

กิติมา สุรสนธิ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่สำคัญต่อมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา

ธงชัย สันติวงษ์ และจุมพล รอดคำดี (2531, หน้า 2) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสัมพันธ์กัน ระหว่างมนุษย์ โดยอาศัยกระบวนการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยน ข่าวสาร ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างกันและกัน เพื่อให้เกิดผลตอบสนอง บางประการที่ตรงกับเป้าหมายที่ วางไว้ คือ การเข้าใจร่วมกัน ความร่วมมือ ความตกลงเห็นพ้อง ต้องกัน ความผสมผสาน ประนีประนอม เป็นต้น อันนำมาซึ่งความคงอยู่และการพัฒนาสังคมของ มนุษย์

ปรมะ สตะเวทิน (2540, หน้า 43) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้ส่งสาร (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้รับ สาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 55) ให้ ความหมายของการสื่อสารว่า การสื่อสาร เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่อาศัยกระบวนการของการ ถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยอาศัยเครื่องมือวิธีใดวิธีหนึ่งให้ไปถึงเป้าหมายเพื่อให้มี ความเข้าใจร่วมกัน การแสดงออก เพื่อการติดต่อสื่อสารนั้นมนุษย์จำเป็นต้องใช้ภาษาในด้านการ พูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2543, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการสื่อสาร ไว้ ว่า คือ “การติดต่อกันระหว่างมนุษย์ เพื่อทำให้รับรู้เรื่องราวอันมีความหมายร่วมกันและเกิด การตอบสนองต่อกัน”

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2545) ระบุว่า การสื่อสารคือการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

สมยศ นาวิการ (2546) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการของมนุษย์ใน การส่งผ่านข้อมูลและประสบการณ์ไปยังผู้อื่น เพื่อให้เกิดการเข้าใจ ตอบสนอง หรือเปลี่ยนพฤติกรรม

พิชิต แก้วก่อง (2549, หน้า 2) ให้ความหมายของการสื่อสารว่า การสื่อสารเป็น การถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น เรื่องราวต่างๆ จากผู้ส่งสาร ไปยังผู้รับสาร เพื่อให้เกิดความ เข้าใจ ตรงกัน โดยอาศัยเครื่องนำสื่อสารเป็นตัวกลางถ่ายทอด

สุรสิทธิ์ วิทยาธรัฐ (2549, การสื่อสารเพื่อการพัฒนา, หน้า 28) ให้ความหมายของ การสื่อสารว่า การสื่อสารคือ การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ตลอดจน เรื่องราว ต่างๆ ไปสู่บุคคลอื่นให้เกิดความรู้ความเข้าใจโดยทั่วกัน ซึ่งเป็นการให้คำนิยามที่อาศัย องค์ประกอบ ต่างๆ ของการสื่อสารเป็นหลักซึ่งนิยมใช้กันแพร่หลาย

ชนันว์ ชามทอง (2550, หน้า 10) ให้ความหมายของการสื่อสารว่า การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อซึ่งกันและกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป โดยอาศัยสื่อกลางต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ

วรารักษ์ สามโกเศศ (2550) เห็นว่าการสื่อสารไม่ใช่เพียงการส่งข้อมูล แต่เป็นการ “ทำให้เข้าใจซึ่งกันและกัน” ซึ่งถือเป็นรากฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมและองค์กร

ศรีไพร ศักดิ์รุ่งเรือง (2551) กล่าวว่า การสื่อสารคือกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล องค์กร และสังคมผ่านภาษาพูด การเขียน และสื่อผสมต่าง ๆ

จური วิจิตรวาทการ (2552) กล่าวว่าสาระสำคัญของการสื่อสารคือ “การสื่อความหมาย” ซึ่งต้องอาศัยการตีความ การเข้าใจ และการตอบรับอย่างเหมาะสม

นพมาศ พิศาลบุตร (2553) อธิบายว่า การสื่อสารที่ดีจะต้องมีทั้งผู้ส่งสารที่มีความตั้งใจ และผู้รับสารที่เปิดใจรับสารจึงจะเกิดความเข้าใจตรงกัน

ประภา กิรติวรานันท์ (2555) เสนอว่า การสื่อสารต้องอาศัยเจตคติของผู้ส่งสารอย่างชัดเจน เพื่อส่งเสริมความไว้วางใจ และลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน

อรอำไพ ศรีวิชัย (2555, หน้า 11) ให้ความหมายของการสื่อสารว่า การสื่อสารเป็นการติดต่อและถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น ข้อมูลของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยอาศัยสื่อต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

อภิขญา อยู่ในธรรม (2557, หน้า 119-148) ได้เสนอว่า การสื่อสาร หมายถึง สามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างชัดเจนทั้งการพูด การเขียน และทักษะ การสื่อสารทางอวัจนภาษา การสื่อสารในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องใช้การสื่อสาร อย่างหลากหลายรูปแบบ และต้องสื่อสารได้หลายภาษา รวมถึงสามารถใช้การสื่อสาร เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ทั้งการให้ข้อมูล การสอน การกระตุ้นหรือการ โน้มน้าว สามารถใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย สามารถเลือกใช้ สื่อได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้สื่อเหล่านั้น และสามารถ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน

ณัฐชุตตา วิจิตรจามรี (2558, หน้า 11) กล่าวถึงความหมาย การสื่อสารในแง่ต่าง ๆ ดังนี้ 1) การสื่อสาร เป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความหมาย 2) การสื่อสาร คือ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยอาศัยระบบสัญลักษณ์และข่าวสาร 3) การสื่อสาร คือ การรับส่งข้อมูล ความคิด อารมณ์ ประสบการณ์และอื่น ๆ โดยอาศัยสัญลักษณ์คำ รูปภาพ ตัวเลข แผนภูมิ และอื่น ๆ 4) การสื่อสาร

เป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิดจากแหล่งหนึ่งไปยังผู้รับโดยตั้งใจจะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้รับสาร

5) การสื่อสารหมายถึง การรับส่งข่าวสารโดยบุคคลคนเดียวหรือหลายคน อาจถูกบิดเบือนด้วย

สิ่งรบกวนภายในสภาพแวดล้อม และมีโอกาสทำให้เกิดข้อมูลตอบกลับจากผู้รับสาร

จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พานิช (2558, หน้า 10) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก การชี้แจงข้อมูล กล่าวถึงข้อเท็จจริง แนะนำหรือโน้มน้าวใจ เพื่อให้เข้าใจ สื่อความหมาย โดยการ ถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นหรือการสะท้อนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไป โดยผ่านวิธีการ กระบวนการต่าง ๆ และการดำเนินเรื่องราว เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการติดต่อสื่อสารที่ด้นั้นประกอบด้วย ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เนื้อหาสาระ ความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน ช่องทางการติดต่อสื่อสาร ความสามารถของผู้รับสารและความแจ่มแจ้งของข่าวสาร

Shannon & Weaver (1949) การติดต่อสื่อสารคือ ให้ความสำคัญกับความชัดเจนของสาร การลดสัญญาณรบกวน และการรับรู้สารอย่างถูกต้องของผู้รับ

Schramm (1954) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นวงจรที่ต่อเนื่อง โดยผู้ส่งและผู้รับสามารถเปลี่ยนบทบาทไปมาได้ตลอดเวลา

Berlo (1960) เสนอโมเดล S-M-C-R ซึ่งประกอบด้วยผู้ส่งสาร (Source), สาร (Message), ช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) โดยเน้นว่าแต่ละองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร

Schramm (1974 หน้า 13) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ การมีความเข้าใจร่วมกันต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร (Informational signs)

Ungurait (1975, หน้า 6) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีความเคลื่อนไหวและความต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อถ่ายทอดค่านิยมทางสังคม เป็นต้น

Gerbner (1966 หน้า 102) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ การแสดงกิริยาสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) โดยใช้สัญลักษณ์และระบบสาร (Message systems) ออสกูต (Osgood, 1974 : 12) กล่าวว่า ในความหมายโดยทั่วไปแล้ว การสื่อสารเกิดขึ้นเมื่อ ฝ่ายหนึ่งคือผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่งคือผู้รับสาร โดยใช้สัญญาณต่าง ๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่ เชื่อมระหว่างสองฝ่าย

Adler & Rodman (2003) ให้ความหมายว่า การสื่อสารคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนความหมายซึ่งสัมพันธ์กับบริบททางสังคม

Kerdlarp and Chaturongkakul (2015, p. 221) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการสื่อจากฝ่ายหนึ่งไปยังฝ่ายหนึ่ง มีจุดประสงค์เพื่อแบ่งปัน ความคิด ข้อความ หรือข้อมูลข่าวสาร ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การพูด การให้สัญลักษณ์ การเขียน หรือพฤติกรรม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปการได้ว่า การสื่อสาร คือ พฤติกรรมหรือกระบวนการที่มนุษย์ใช้เพื่อติดต่อสัมพันธ์กัน โดยมีการถ่ายทอดสาร ความคิด ความรู้สึก ข้อมูล หรือเรื่องราวต่างๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ผ่านทางสื่อหรือเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตอบสนองความต้องการ หรือบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และการประสานความเข้าใจ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาและความอยู่ร่วมกันในสังคม

2.1.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543) ชี้ว่า การสื่อสารคือกลไกสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม

ชนาธิป สันติวงษ์ (2545, หน้า 45 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พานิช, 2558, หน้า 14) กล่าวถึง ความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร ภายในองค์กร มีดังนี้

1. การสื่อสารเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการบริหารงาน เพราะการสื่อสารภายในองค์กร ส่งผลทำให้สามารถทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจาก การทำงานต้องอาศัยหลายฝ่ายหลายส่วนงาน มาช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้กับองค์กร

2. การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้บริหารกับบุคลากรภายในองค์กรเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และสร้างความ ไว้วางใจต่อกัน โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้บุคลากรในระดับต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการ บริหารงานของผู้บริหาร

3. การสื่อสารเป็นส่วนในการช่วยกันปฏิบัติภารกิจขององค์กร และมีการประสานงาน พร้อมทั้งทำงานเป็นไปในทางเดียวกันแม้ว่าจะต่างฝ่ายกันก็ตาม แต่เพื่อองค์กรเดียวกัน ผู้บริหารสามารถใช้การสื่อสารให้เป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์กรให้ได้

4. การสื่อสารเป็นส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนภายในองค์กร และการทำงานที่มีประสิทธิภาพ จากปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น เมื่อผสมผสานเข้ากันแล้วเป็นส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนางานองค์กรได้ โดยเฉพาะพลังขับเคลื่อนที่นำโดยผู้บริหารที่รู้จักการสื่อสารภายในองค์กรเป็นอย่างดี

สุรสิทธิ์ วิทยาวัธ (2549) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสื่อสารที่ชัดเจนจะช่วยลดความขัดแย้ง และเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

กิตติมา สุรสนธิ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่สำคัญต่อมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา

อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562, หน้า 139- 140) กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารกับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำของสถานศึกษา ในการสร้างแรงบันดาลใจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือ พุ่งเทแรงกายและแรงใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่ได้ทำร่วมกับผู้นำ การสื่อสารจึงจัดเป็นทักษะที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จของผู้นำ และผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21

พิชยา พานธรักษ์ (2564 , หน้า 18) กล่าวว่า การสื่อสารมีความสำคัญต่อองค์การในทุกระดับ ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ทั้งระหว่างบุคคล กับบุคคล และระหว่างบุคคลต่อองค์การ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน ทำให้เกิด ความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กรจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดคุณภาพชีวิต ที่ดีแก่บุคลากรเป็นเครื่องมือสำคัญสู่ความสำเร็จขององค์การ

Berlo (1960) ในโมเดล S-M-C-R ของเขา ได้เน้นถึงความสำคัญของทักษะการสื่อสาร (Communication Skills), ทักษะคติ (Attitudes), ความรู้ (Knowledge), และระบบสังคม-วัฒนธรรม (Social-Cultural System) ของทั้งผู้ส่งและผู้รับสาร ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร

Tourish (2003, p. 150) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดต่อ สื่อสารมีความสำคัญต่อการบริหารงานดังต่อไปนี้

1. เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร คือ การแจ้งข้อมูลข่าวสารขององค์กร ต่อพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถประสานและบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. เพื่อกระตุ้นและจูงใจ การจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาการทำงานของพนักงานในองค์การจะได้รับการจูงใจและกระตุ้น จากการสื่อสาร องค์กรจะมีประสิทธิภาพหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการชักจูง ผ่านการสื่อสารดังกล่าว
3. เพื่อประเมินผลการทำงาน ปัจจุบันองค์การมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้ต้องมีการประเมินผลการทำงานสม่ำเสมอเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการทำงาน ดังนั้น กระบวนการสื่อสารจะต้องมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์พร้อมมีการ ส่งข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปแนวทางที่ถูกต้อง
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในหมู่คณะ ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้บริหารกับพนักงาน ผู้บริหารกับผู้บริหาร พนักงานกับพนักงาน ทั้งในสายบังคับบัญชา ที่เป็น ทางตรงและไม่เป็นทางตรงก็จะเกิดการสื่อสารระหว่างกันทั้งสิ้น การสื่อสาร จึงเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และทำให้องค์การดำรงอยู่และพัฒนาไปได้ ในทุกสถานการณ์
5. เพื่อวินิจฉัย สั่งการหน้าที่อย่างหนึ่งของฝ่ายบริหารก็คือ การออกคำสั่งกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในองค์การการออกคำสั่งดังกล่าวจำเป็นต้องใช้การ สื่อสารรวดเร็วแน่นอนและถูกต้อง ดังนั้น ถ้าผู้บริหารไม่ใช้การสื่อสารก็ไม่สามารถสั่งการ ให้พนักงานดำเนินการได้เลย

Littlejohn และ Foss (2011) กล่าวว่า การสื่อสารคือกระบวนการสำคัญที่ถ่ายทอดค่านิยม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมของสมาชิกในองค์การ ซึ่งเป็นแกนหลักของการดำรงอยู่ขององค์การในระยะยาว

กล่าวโดยสรุปการสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อมนุษย์ในทุกมิติของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ หรือการศึกษา โดยเฉพาะในองค์กร การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ และความไว้วางใจระหว่างบุคลากรและผู้บริหาร

2.1.3 ประเภทของการสื่อสาร

นักวิชาการและหน่วยงานได้จัดแบ่งประเภทของการสื่อสารไว้ดังนี้

ภัสรา ชนะชัย (2550, หน้า 25 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบูลย์พานิช, 2558, หน้า 16-18) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของการสื่อสาร คือ การติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร การติดต่อสื่อสารทางวาจา และการติดต่อสื่อสาร ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี

1. การติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร (Written Communication)

หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่แสดงออกผ่านการเขียน อาจเป็นตัวอักษร หรือตัวเลขแสดงจำนวนก็ได้ เช่น หนังสือเวียน และบันทึกโต้ตอบ (Circulation-notesletters-memo) ป้ายประกาศ บันทึกข้อความ รายงานประจำปี แผนข่าวสาร แผ่นใบปลิว สิ่งตีพิมพ์จดหมายข่าว และวารสาร คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น ส่วนมากผู้บริหารต้องการ ข่าวสารที่บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร แต่บางครั้งการขาดการพิจารณาข้อความของ ข่าวสารที่ส่งมาให้โดยรอบคอบทำให้เกิด ผลกระทบที่เสียหายต่อองค์กร ได้โดยมากมักจะพบว่า การสื่อสารด้วยการเขียนยากกว่า การพูด เนื่องจากบุคคลนั้นมีความสามารถทางภาษาน้อย เช่น ถ้าเขาทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร เขาอาจไม่แน่ใจ ในคำสะกด อีกประการหนึ่ง การติดต่อสื่อสารที่อาศัยการเขียนนั้นมักจะมีลักษณะ ของการติดต่อสื่อสารทางเดียว

2. การติดต่อสื่อสารทางวาจา (Oral Communication) หมายถึง

การสื่อสาร ที่แสดงออกโดยการพูด เช่น การประชุมกลุ่ม (Group Meeting) การร้องทุกข์ โดยวาจา การปรึกษาหารือ (Counseling) การสัมภาษณ์พนักงานที่ออก (Exit Interview) การอบรม การสัมมนา การพบปะ การสนทนาเผชิญหน้า การพูดโทรศัพท์ การฝากบอก ต่อ และข่าวลือซึ่ง การติดต่อสื่อสารด้วยคำพูด เป็นวิธีการที่ใช้กันมากที่สุด ในการนำเสนอ ข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะนักบริหารก็มักจะพบว่าตนนั้นอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยคำพูด แต่ก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับวิธีการใช้ภาษาพูด หรือปัญหา เกี่ยวกับการใช้คำที่ใช้เฉพาะวงการหนึ่ง ๆ หรือใช้เฉพาะในกลุ่มคน หรือคำย่อรหัส ที่ใช้ในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง การสื่อสารทางวาจาประกอบด้วย

2.1 การสนทนา แบ่งออกเป็น การสนทนาในเรื่องทั่วไป และการสนทนาในเชิงให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2.2 การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาที่แบ่งหน้าที่ผู้พูดแน่นอน คือ ฝ่ายหนึ่งถาม ฝ่ายหนึ่งตอบ

2.3 การออกคำสั่งด้วยวาจา เป็นเรื่องที่ปฏิบัติกันอยู่เป็นประจำทุกหน่วยงาน การใช้วาจาสั่งงาน ควรสั่งด้วยลักษณะที่เด็ดขาด แต่นุ่มนวล โดยผู้บริหารควรคำนึงถึงสถานการณ์ด้วยว่าควรออกคำสั่งแบบใดกับผู้รับคำสั่ง

2.4 การประชุม การประชุมเป็นกิจกรรมที่บุคลากร ในหน่วยงานจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมเสมอ เพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก

3. การติดต่อสื่อสารที่ต้องใช้เทคโนโลยี (Technologies Communication) เทคโนโลยี การสื่อสารเป็นเครื่องมือทางเทคนิคที่มีประโยชน์เป็นส่วนย่อย กลุ่มหนึ่งของเทคโนโลยี ในสังคมมนุษย์ ซึ่งแต่ละชนิดจะมีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่ แตกต่างกันตามแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการใช้งาน แต่ก็มีคุณสมบัติประการหนึ่ง ที่คล้ายคลึงกันคือการเอาชนะ ขีดจำกัดความสามารถตามธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร เช่น การบันทึกและเผยแพร่ข่าวสาร โดยสรุปแล้วช่องทางการสื่อสารเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ในการส่งต่อนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ ถ้าขาดช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและพนักงานย่อมมีอุปสรรคทำให้การสื่อสารด้อยประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องเลือกช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสม นอกจากผู้บริหารจะต้องคิดถึงเรื่องลักษณะพื้นฐาน และความสามารถของพนักงานเพื่อที่จะเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมแล้วการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารควรที่จะนำช่องทาง การสื่อสารหลายประเภทมาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการสื่อสารและผู้บริหารควรพิจารณาเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารตามลักษณะ และจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ต้องการจะสื่อไปยังพนักงานให้รอบคอบ

กรรณิกา เรตมอนต์ (2559, หน้า 9) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการตีความวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ โดยมีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งใช้เทคนิควิธีการ ผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 56) กล่าวว่า ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งอาจจะมีวิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน และมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกันก่อให้เกิดความร่วมมือ มีความชัดเจน ในคำสั่งมอบหมาย สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้ เพื่อให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

โรงเรียนตรุษศิษย์พิทยารังสรรค์ (2563, ออนไลน์) ได้แบ่ง สื่อ หรือช่องทางใช้เพื่อให้ข่าวสารนั้น ส่งไปยังผู้รับนั้น พอแบ่งออกได้กว้าง ๆ 3 ประเภทดังนี้ 1. ประเภทการใช้ภาษา ได้แก่ การพูด คำพูด 2.ประเภทไม่ใช้ภาษา ได้แก่สัญลักษณ์ เขียนข้อความ ภาพ และเครื่องหมายต่าง ๆ 3. ประเภทสิ่งที่มีอาศัยการแสดง/พฤติกรรม และบรรยากาศ ได้แก่ การบีบมือ ทำสีหน้าแดง ทำโกรธ ทำหัวเราะ เป็นต้น

Mohamed (2004, p. 85) ได้กล่าวถึงประเภทของการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. การสื่อสารภายใน ตัวบุคคล (Intrapersonal communication) เป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นกับหน่วยวิเคราะห์ที่เล็กที่สุด คือบุคคลเพียงคนเดียว การศึกษา ค้นคว้าด้านนี้ส่วนใหญ่มีวิวัฒนาการมาจากสาขาวิชาจิตวิทยาและ สังคมวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจิตวิทยาทางสังคม

2. การสื่อสารตัวต่อตัว หรือการสื่อสารปัจเจกชน (interpersonal communication or face – to – face communication) การสื่อสารประเภทนี้มีการนำไปใช้ และได้รับการศึกษาค้นคว้าอย่างแพร่หลายมาก การศึกษาวิชา การสื่อสารส่วนมาก มักจะเน้นการสื่อสารระหว่างบุคคลควบคู่กันไป หรือไม่ก็เลือกเน้นการสื่อสาร ประเภทใด

3. การสื่อสารกลุ่มใหญ่ (large group communication or public communication) เป็นการสื่อสารที่ประกอบด้วยคนจำนวนมากซึ่งมารวมอยู่ในที่เดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน แต่เนื่องจากจำนวนของคนที่มาทำการสื่อสารนั้นมีจำนวนมากเกินไป จึงไม่เข้าลักษณะการสื่อสารระหว่างบุคคล เพราะการสื่อสารกลุ่มใหญ่โอกาสที่ผู้ส่งสาร และผู้รับสารจะแลกเปลี่ยนข่าวสารกันโดยตรงนั้นมีอยู่น้อย และจะสื่อสารกันแบบตัวต่อตัวก็เป็นไปได้ยาก ตัวอย่างของการสื่อสารกลุ่มใหญ่ เช่น การอภิปรายในหอประชุม การปราศรัย หาเสียง การปาฐกถา การสอนที่มี

ผู้เรียนจำนวนมากต้องจัด ผู้เรียน ไปอยู่หลาย ๆ ห้องเรียน โดยอาศัยการสอนมาช่วยในการสอน เช่น การเปิดใช้โทรทัศน์ วงจรปิด เป็นต้น

4. การสื่อสารในองค์กร (organizational communication)

ลักษณะพิเศษของการสื่อสาร ในองค์การอยู่ที่ว่า เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ที่เป็สมาชิกขององค์การ หรือหน่วยงานที่เป็นทางการ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์นโยบาย มีการจัดองค์การมีการแบ่งงานกันทำ เพื่อปฏิบัติการกิจของ องค์การหรือหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายเนื่องจากการจัดองค์การนั้น มีการแบ่งสายงานและลำดับ ชั้นของความรับผิดชอบและการบังคับบัญชา ดังนั้น ลักษณะของการสื่อสารในองค์การจึงจำเป็นต้อง จัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างขององค์การด้วย โดยปกติการสื่อสารในองค์การประกอบไปด้วย การสื่อสารระหว่างบังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา การสื่อสารระหว่างผู้ร่วมงานในระดับเดียวกันและการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติที่อยู่คนละสายงานกันและต่างระดับกัน ซึ่งทั้งหลายเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกันอยู่เสมอเพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ เพื่อความสมัคสมานสามัคคี เพื่อสร้างความสงบสุขความกลมเกลียวกันของคนในหน่วยงาน

5. การสื่อสารมวลชน (mass communication) กิจกรรมด้าน

การ สื่อสารในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากและ เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก เนื่องจากสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีขนาดใหญ่และมีความสลับซับซ้อนและมีความเป็น สังคมของข้อมูลข่าวสารมากขึ้นการสื่อสารในสังคมปัจจุบัน จึงต้องอาศัยระบบการ สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ เป็นสำคัญ

กล่าวโดยสรุปว่า ประเภทของการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน การเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การถ่ายทอดข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผู้ส่งสารควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสามารถของผู้รับสาร ลักษณะของเนื้อหา และเป้าหมายของการสื่อสาร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในการสร้างความเข้าใจและพัฒนาความสัมพันธ์ในทุกระดับ

2.1.4 องค์ประกอบของการสื่อสาร

กิติมา สุรสนธิ (2557, หน้า 18-29) ได้เสนอองค์ประกอบของการสื่อสารด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่

1. ผู้ส่งสาร (Sender) บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีความคิด มีความต้องการ มีความตั้งใจที่จะส่งข้อมูลข่าวสาร อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ทศนคติ ความเชื่อ และอื่น ๆ ไปยังผู้รับสาร

2. สาร (Message) เรื่องราวที่มีความหมายและถูกแสดงออกมา โดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ต่อความหมาย และมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความหมายที่ได้รับ

3. ช่องทางการสื่อสาร (Channel) พาหนะที่นำหรือพาเนื้อหา ข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ดังนั้นช่องทางการสื่อสารจึงอาจหมายถึง ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อและการรับรู้ความหมายด้วยวิธีต่าง ๆ อันได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การสัมผัส และการลิ้มรส

4. ผู้รับสาร (Receiver) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นปลายทางของการสื่อสาร เป็นผู้ที่ได้รับสารที่ผู้ส่งสารส่งมาผ่านทางช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ซึ่งผู้รับสารถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่แพ้องค์ประกอบอื่นในการสื่อสาร เพราะหากผู้รับสารไม่พยายามรับหรือผู้รับสารไม่สามารถทำความเข้าใจในสารที่ผู้ส่งสารส่งให้ได้

ชนิษฐา จิตชนะกุล (2557, หน้า 3-7) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญ ในการสื่อสารมี 5 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้ส่งสาร บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถ่ายทอดข่าวสารไปยังบุคคล อีกฝ่ายหนึ่งที่เรียกว่าผู้รับสาร ซึ่งบุคคลทั้งสองฝ่ายอาจทำหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันในขณะที่สื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารระหว่างบุคคลที่ผู้ส่งสารเมื่อส่งสารไปยังผู้รับสาร

2. สาร เรื่องราวที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อความหมายไปยังผู้รับสาร สารนั้นอาจเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นที่ผู้ส่งสารได้ใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่จะทำให้ ผู้ส่งสารและผู้รับสารเกิดการรับรู้ร่วมกัน

3. สื่อ ช่องทางที่จะนำข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งหากการสื่อสารไม่มีสื่อ การสื่อสารย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

4. ผู้รับสาร บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ผู้ส่งสารต้องการ ส่งสาร เพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกันกับผู้ส่งสาร ดังนั้นผู้รับสารจะมีบทบาทที่สำคัญ 2 ประการ คือ การกำหนดรู้ความหมายของเรื่องราวที่ส่งสารและการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อผู้ส่งสาร

5. ผลของการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้รับ สารได้หรือตอบสนองต่อสารของผู้ส่งสาร ซึ่งการรับรู้ และตอบสนองนั้นอาจทำให้ผู้รับสาร มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะด้านความรู้ ความคิด ความเชื่อที่แสดงออกทั้งเจตนา และไม่เจตนา

ชิตชนก อุตแก้ว (2563 หน้า 35) ในงานวิจัย "คุณภาพการให้บริการ และองค์ประกอบของการสื่อสาร ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เสียภาษีอากรประเภทบุคคลธรรมดา" ได้ระบุว่า องค์ประกอบของการสื่อสารประกอบด้วย

1. ผู้ส่งสาร (Sender)
2. ผู้รับสาร (Receiver)
3. เนื้อหาของสาร (Message)
4. ช่องทางการสื่อสาร (Channel)

เรวดี ไวยวาสนา (2563 หน้า 1011) ในบทความ "องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร" ได้อธิบายว่า กระบวนการสื่อสารของมนุษย์มีองค์ประกอบพื้นฐานหลัก 4 ประการ ได้แก่

1. ผู้ส่งสาร (Sender) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ต้องการส่งสารไปยังผู้อื่น
2. สาร (Message) ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ต้องการสื่อ
3. ช่องทางการสื่อสาร (Channel) วิธีการหรือสื่อที่ใช้ในการส่งสาร
4. ผู้รับสาร (Receiver) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับสารและตีความหมาย

ของสารนั้น

Claude Shannon และ Warren Weaver (1949) พัฒนาโมเดลการสื่อสารที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender), ตัวเข้ารหัส (Encoder), ช่องทาง (Channel), ตัวถอดรหัส (Decoder), และผู้รับสาร (Receiver) โดยเน้นปัญหาทางเทคนิคและสิ่งรบกวน (Noise) ที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการสื่อสาร

Saundra Hybels, Richard L. Weaver (2007, p. 11) ได้เสนอ องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารไว้ 5 ประการ คือ

1. ผู้รับสารผู้ส่งสาร (receivers- sender) ในการสื่อสาร คนหนึ่งคนเป็นทั้งผู้รับสารและส่งสาร ในขณะเดียว ขณะที่ฝ่ายหนึ่งกำลังพูดหรือเล่าบางสิ่ง อยู่ ณ นั้น อีกฝ่ายซึ่งเป็นผู้ฟัง อาจแสดงท่าทีตั้งใจฟังโดยการแสดงออกทางกาย

2. ข้อความ (messages) ข้อความ คือ สาร ผู้ส่งและผู้รับต้องการจะถ่ายทอด ให้อีกฝ่ายอาจเป็นความคิดหรือความรู้สึกในการส่งสารและรับสารนั้น ต้องอาศัยการเข้าใจ ความหมายร่วมกันโดยใช้สัญลักษณ์

3. ช่องทางการสื่อสาร (channels) เป็นสื่อกลางในการนำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร (เสียง, สายตา, สัมผัส)

4. ปฏิกริยาตอบรับ (feedback) ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีปฏิกริยาตอบโต้ซึ่งกันและกัน อาจจะเป็นทั้งในรูปคำพูดหรือการกระทำปฏิกริยาตอบรับจะทำให้เรา รู้ว่าผู้รับสารเข้าใจสารผู้ส่งสารต้องการส่งหรือไม่

5. เสียงรบกวน (noise) มี 3 รูปแบบ คือ 1) เสียงรบกวนจาก ภายนอก อาจเป็นเสียงหรือสถานการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวยรบกวนการสื่อสารระหว่างกัน 2) เสียงรบกวนจาก ภายใน ผู้ส่งสารหรือผู้รับสารคิดหรือกังวลเรื่องอื่นในใจจนทำให้ อุปสรรคต่อการสื่อสาร 3) ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำการใช้คำอาจทำให้เกิดปฏิกริยารุนแรงต่อกัน

Chester (1972, p. 217 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์โพบูลย์พานิช, 2558, หน้า 12-13) ประมาจารย์ทางการบริหารได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับอำนาจ 7 ประการ คือ

1. เส้นทางของการติดต่อสื่อสารจะต้องมีข้อกำหนดไว้ชัดเจน
(Channel of Communication Should be Definitely Known)
2. ควรมีเส้นทางสื่อสารที่เป็นทางการและถึงตัวบุคคลในองค์การ
(Definite Formal Channel of Communication to Every Member of an Organization)
3. เส้นทางติดต่อสื่อสารควรเห็นทางตรงและสั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
(The Communication Must be as Direct or Short as Possible)
4. ควรใช้เส้นทางติดต่อสื่อสารที่สมบูรณ์ทุกสาร (The Complete Line of Communication Should Usually be Used)
5. บุคคลที่ทำหน้าที่ศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสารจะต้องเป็นบุคคลที่มีสมรรถนะสูง (Competence of the Persons Serving as Communication Centers, that is, Officers Supervisory Heads, must Adequate)
6. ในขณะที่องค์กรกำลังปฏิบัติหน้าที่เส้นทางติดต่อสื่อสารไม่ควรให้มีเหตุขัดข้อง (The Line of Communication should not be Interrupted During the Time when the Organization is to Function)

7. การติดต่อสื่อสารทุกชนิดจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้แน่นอน (Every Communication should be Authenticated) และได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหาร 3 ประการ ได้แก่ จัดและอำนวยการระบบสื่อสาร (To Provide the System of Communication) สนับสนุนให้มีการรวมกำลังกันทำงานให้แก่องค์กร (To Promote the Securing of Essential Efforts) กำหนดวัตถุประสงค์ของงานต่าง ๆ ขององค์กร (To Formulate and Define Purpose) ด้วยเหตุนี้ เครื่องแสดงความสามารถอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ก็คือการมีระบบการสื่อสารที่ดีในหน่วยงานของตน เพราะระบบการสื่อสารที่ดีจะส่งผลให้สมาชิกในหน่วยงานได้ทราบเรื่องราวข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเป็นวิธีที่จะชักจูงความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน เป็นวิธีที่จะสนับสนุนหรือเร้าใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเป็นวิธีที่จะขจัดความเข้าใจผิด และความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ให้หมดไปได้ดังคำกล่าวที่ว่า “การสื่อสาร ที่ถูกต้องจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ดี ทำให้เกิดเจตคติที่ดี มีขวัญและกำลังใจสูงซึ่งนำไปสู่การร่วมมือและทำงานประสานกันผลที่ตามมาคือ การบรรลุเป้าหมายและความก้าวหน้าของ หน่วยงาน”

Uma Narula (2006) เสนอว่าโมเดลการสื่อสารสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น โมเดลเชิงเส้น (Linear Models), โมเดลปฏิสัมพันธ์ (Interaction Models), และโมเดลการสื่อสารแบบสร้างสรรค์ (Constructivist Models) ซึ่งแต่ละโมเดลมีองค์ประกอบและกระบวนการที่แตกต่างกัน .

Stephen W. Littlejohn และ Karen A. Foss (2009) ในหนังสือ "Encyclopedia of Communication Theory" ได้อธิบายว่าองค์ประกอบของการสื่อสารประกอบด้วย ผู้ส่งสาร (Communicator), สาร (Message), สื่อกลาง (Medium), และบริบท (Context) ซึ่งทั้งหมดมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความหมายและผลลัพธ์ของการสื่อสาร

กล่าวโดยสรุปว่า องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร คือ องค์ประกอบของการสื่อสารได้รับการอธิบายและขยายความโดยนักวิชาการหลายท่าน โดยองค์ประกอบพื้นฐานที่มักกล่าวถึงประกอบด้วย 5 ส่วนสำคัญ ดังนี้ 1) ผู้ส่งสารคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความตั้งใจหรือความต้องการจะส่งสารหรือข้อมูลไปยังผู้รับสาร 2) สารคือเนื้อหาหรือข้อมูลที่ผู้ส่งสารต้องการถ่ายทอด ซึ่งอาจแสดงออกผ่านภาษา สัญลักษณ์ หรือการกระทำ 3) ช่องทางการสื่อสาร สื่อหรือวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เช่น การพูด การเขียน สื่อดิจิทัล หรือประสาทสัมผัส 4) ผู้รับสาร บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับและตีความหมายของสาร โดยผู้รับสารมีบทบาทสำคัญใน

การตอบสนองต่อสารนั้น 5) ผลของการสื่อสาร ปฏิกริยาหรือการตอบสนองที่เกิดขึ้นหลังจากผู้รับสารได้รับสาร ซึ่งแสดงออกทั้งทางคำพูด การกระทำ หรือพฤติกรรม

2.1.5 กระบวนการสื่อสาร

ปราโมทย์ ประสาทกุล (2547). กระบวนการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคม โดยแบ่งองค์ประกอบหลักของกระบวนการสื่อสารออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

- 1) ผู้ส่งสาร
- 2) สาร
- 3) ช่องทางการสื่อสาร
- 4) ผู้รับสาร

วิโชค มุกดามณี (2549) กระบวนการสื่อสารเกี่ยวข้องกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่เข้าใจง่าย เพื่อช่วยในการบริหารงานและสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร

จิตเกษม หล้าสะอาด (2552) กระบวนการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งผ่านสารหรือข้อมูล โดยเน้นความสำคัญของ "ปฏิสัมพันธ์" และ "การตีความ" ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

นิติพล ภูตะโชติ (2556, หน้า 217-218) อธิบายว่า กระบวนการ ติดต่อสื่อสารเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ของการส่งข่าวสารข้อมูลระหว่างบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 9 ส่วน คือ

1) ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีข้อมูลและมีความต้องการจะส่งข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นจุดเริ่มต้น ของการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารที่จะส่งจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการติดต่อสื่อสาร ข่าวสารข้อมูลที่จะส่งอาจเกิดจากความคิด ทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และอื่น ๆ ผู้ส่งข่าวสารมีความต้องการส่งข่าวสารที่มีอยู่ให้บุคคลอื่น เพื่อให้ได้รับทราบข่าวสารข้อมูล

2) การใส่รหัส (Encoding) การเปลี่ยนแปลงข้อความที่จะสื่อสาร ให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ตัวอักษร ภาษา คำ เสียง หรือสิ่งอื่น ๆ การใส่รหัส เป็นการจัดรูปแบบของสิ่งที่จะสื่อให้คนอื่นได้รับรู้ รวมทั้งวิธีการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับเข้าใจ ตรงกัน

3) ข่าวสาร (Message) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ส่งต้องการจะส่งไปให้ผู้รับ ข่าวสารอาจจะอยู่ในรูปของข้อความ คำพูด รูปภาพ ลักษณะท่าทางเพื่อถ่ายทอดสารไปยังผู้รับสาร

4) สื่อ (Media) เครื่องมือ หรือช่องทางในการส่งข่าวสารไปยังผู้รับสาร ในการสื่อสารมีสื่อที่ใช้หลายประเภท เช่น วิทยุ โทรศัพท์ โทรทัศน์ โทรสารหนังสือพิมพ์ จดหมาย ตัวบุคคล รวมถึงมวลชนต่างๆ

5. การถอดรหัส (Decoding) การถอดรหัสเป็นการแปลความหมายจาก สัญลักษณ์ที่ผู้ส่งข่าวสารส่งมาให้ โดยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ส่งมาจะถูกตีความหมาย ผู้รับสารจะต้องมีทักษะ ในการถอดรหัสของสาร

6. ผู้รับข่าวสาร (Receiver) หลังจากแปลความหมายจากข่าวสารที่ได้รับ แล้ว ผู้รับข่าวสารจะได้รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ที่ตนได้รับ ถ้าข่าวสารสามารถดึงดูดความสนใจอาจได้รับการตอบสนองในทางบวก

7. การตอบสนอง (Response) เป็นปฏิกิริยาที่ผู้รับข่าวสารแสดงออกมา หลังจากได้รับข่าวสารแล้ว เช่น เกิดความสนใจในข่าวสารนั้น หรือไม่สนใจในข่าวสารนั้นเลย หรือ มีความรู้สึกเฉย ๆ กับข่าวดังกล่าว ซึ่งการตอบสนองของผู้รับข่าวสารอาจมีได้หลายรูปแบบ

8. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ข้อมูลป้อนกลับเป็นการตอบสนองจากผู้ได้รับข่าวสารที่ส่งกลับไปยังผู้ส่งข่าวสารมาให้เห็นขึ้นจะทำให้ผู้ส่งข่าวสารสามารถตรวจสอบว่าข่าวสารที่ส่งไปนั้นผู้รับ เข้าใจหรือไม่ มีความถูกต้องมากหรือน้อยเพียงใดมีปัญหาอะไร จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การสื่อสารในครั้งต่อไปไม่เกิดปัญหา

9. สิ่งรบกวน (Noise) ในการติดต่อสื่อสารแต่ละครั้งอาจมีสิ่งรบกวนเกิดขึ้น ได้ตลอดเวลา ซึ่งการรบกวนอาจเกิดขึ้นได้ทุกขั้นตอนของการส่งข่าวสาร สิ่งรบกวนจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การติดต่อสื่อสารเกิดความผิดพลาดมีปัญหาดัง ๆ เกิดขึ้น

จุฑามาศศิลป์ ไพบุลย์พานิช (2558, หน้า 18-21) กล่าวว่า กระบวนการสื่อสาร (Communication Process) เป็นการส่งสารจากแหล่งหนึ่งไปยังอีก แหล่งหนึ่งซึ่งต้องอาศัย องค์ประกอบการสื่อสารขั้นต้น วิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การพูด การฟัง และการใช้กิริยาท่าทาง ดังนั้นใน องค์การทั่วไปใช้เวลาส่วนใหญ่ในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถของทีมงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ บรรลุวัตถุประสงค์จะขึ้นอยู่กับศักยภาพของสมาชิกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการสร้างทีมงานที่มี ประสิทธิภาพการแก้ปัญหาต่าง ๆ การปฏิบัติการ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการประเมินผล

Harold D. Lasswell (1948) ได้เสนอโมเดลการสื่อสารที่เรียกว่า Lasswell's Model of Communication ซึ่งอธิบายกระบวนการสื่อสารโดยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. Who ใครคือผู้ส่งสาร
2. Says What สารคืออะไร
3. In Which Channel สื่อหรือช่องทางที่ใช้คืออะไร
4. To Whom ใครคือผู้รับสาร
5. With What Effect ผลลัพธ์ของการสื่อสารคืออะไร

Shannon and Weaver (1949) ได้นำเสนอโมเดลการสื่อสารในเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model of Communication) ซึ่งเน้นองค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่:

1. Source แหล่งกำเนิดข้อมูล
2. Transmitter ผู้ส่งข้อมูล
3. Channel ช่องทางการสื่อสาร
4. Receiver ผู้รับข้อมูล
5. Destination จุดหมายของข้อมูล

โมเดลนี้ยังเน้นเรื่อง "สัญญาณรบกวน (Noise)" ที่อาจส่งผลต่อการสื่อสาร

Mohamed (2004, p. 83) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยพบว่า กระบวนการ สื่อสารจะประกอบด้วย องค์ประกอบดังนี้

1. แหล่งข้อมูล (Information source) คือ แหล่งที่มาของข่าวสาร (Message)
2. ข่าวสาร (Message) คือ เนื้อหาที่จะต้องนำไปส่ง
3. ผู้ส่ง (Transmitter) คือ บุคคลที่จะต้องดำเนินการส่งข่าวสาร
4. สื่อหรือช่องทาง (Media) คือ สิ่งที่จะช่วยนำพาข่าวสาร
5. ผู้รับ (Receiver) คือ ผู้เป็นเป้าหมายในการรับข่าวสาร

กล่าวโดยสรุปกระบวนการสื่อสารมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ส่ง สาร ช่องทาง ผู้รับ และผลลัพธ์ โดยความสำเร็จของการสื่อสารขึ้นอยู่กับ การลดเสียงรบกวนและการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันในทุกบริบท

2.1.6 ความหมายของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ดี

นักวิชาการได้นำเสนอเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ดีดังนี้

มณฑาทิพย์ ถาปิ่นแก้ว (2561, หน้า 82) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญ ในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ ถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยน ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือความรู้สึก อาจอยู่ในรูปของคำพูด สัญลักษณ์ ตัวอักษร และมุ่งให้เกิดความเข้าใจระหว่างครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับสารและตัวผู้บริหารเพื่อ ป้องกัน ไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างกัน ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ความน่าเชื่อถือ หมายถึง การติดต่อสื่อสารจะต้องเป็นที่น่าเชื่อถือได้ การติดต่อสื่อสารที่ได้ผลดีนั้นจะต้องมีความน่าเชื่อถือของข่าวสารที่ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก แหล่งข่าว ซึ่งสะท้อนความปรารถนาจากผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ส่งสารไปยังครูผู้สอนซึ่งเป็น ผู้รับสารด้วยความจริงใจ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันระหว่างคู่สื่อสาร การแสดงความเชื่อมั่นในเหตุผล การติดต่อสื่อสาร ทุกชนิดจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้แน่นอนจึงจะได้ผลสำเร็จ

1.2 ความชัดเจน หมายถึง การสื่อสารที่มีความเรียบง่ายในการใช้ภาษาใช้ภาษา ที่ชัดเจน ตรงประเด็น กระชับรัด ไม่คลุมเครือ หรือมีความหมายหลายแง่ วรรณเวียนเย้อ ชัดเจนในคำสั่ง มอบหมายงาน ทำให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับสารมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ

1.3 ความเข้าใจผู้รับสาร หมายถึง ผู้บริหารมีความเข้าใจว่าครูผู้สอน มีความสามารถในการรับและเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ผู้บริหารส่งให้มากน้อยเพียงใดรวมถึงครูผู้สอนมีทัศนคติ ภูมิหลัง ทางวัฒนธรรมในการรับรู้สารที่ส่งให้มากน้อยเพียงใดและผู้บริหารเลือกที่จะส่งสารให้ถูกต้อง เหมาะสมกับผู้รับสาร

1.4 การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา หมายถึง การสื่อสารด้วยภาษากายการสื่อสารด้วย ภาษาท่าทาง ผ่านทางน้ำเสียง หางเสียง สีหน้า ท่าทางต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนช่วยเป็นการช่วยยืนยันคำพูด ของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ส่งสาร ส่งผลต่อความสำเร็จในการสื่อสาร

นิภาพรรณ โสพัฒน (2562, หน้า 23-30) กล่าวว่า เราสามารถจัดอุปสรรคใน การสื่อสารเพื่อให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ คือ

1. การเป็นผู้ฟังที่ดี ผู้ฟังที่ดีนั้นต้องสามารถจับประเด็นของข่าวสารจับความรู้สึกของ ผู้ให้ข่าวสารสังเกตปฏิกิริยา มีการตอบสนองและแสดงความรู้สึกในการสื่อสารกลับ

2. การเป็นผู้ตอบสนองที่ดีตอบสนองที่ดีจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับบอกคู่สนทนาว่า ตนเองรู้สึกอย่างไรและเข้าใจข่าวสารหรือไม่การให้ข้อมูลย้อนกลับนั้นเป็นศิลปะ ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจและการไม่ยอมรับได้

3. การพัฒนาทักษะที่ดี ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภายในองค์กรให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ก็คือ สร้างความคิดให้ชัดเจนก่อนทำการสื่อสารกำหนดเป็นเป้าหมายในการ

สื่อสารทุกครั้งพิจารณาสภาพแวดล้อมของการสื่อสาร ควรระวังการสื่อสารทางสีหน้า ท่าทาง และ น้ำเสียง พยายามทำการสื่อสารกับผู้ร่วมงานในทุกครั้งที่มีโอกาสคอยติดตามผลการสื่อสารอยู่เสมอ วางแผนการติดต่อสื่อสารทั้งเรื่องที่จะทำทั้งในปัจจุบันและอนาคตและควรปฏิบัติตามสิ่งที่ได้พูดไว้

ธัญพร จารุไพศาล (2563, ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. การเป็นผู้ฟังที่ดี คือ การฝึกฝนเป็นผู้ฟังที่ดี เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการฝึกสื่อสาร หากเราฝึกฟังโดยการมีสติอยู่กับปัจจุบัน ตั้งใจฟังคนตรงหน้าอย่างตั้งใจและจริงใจ ไม่พูดแทรก จะส่งผลให้ทั้งคู่สนทนารู้สึกว่าเราใส่ใจและอยากที่จะเล่าและเราเองก็จะรับรู้สารสำคัญที่เขา มีความต้องการสื่อในทางตรงกันข้าม หากเราชอบที่ตัดบทเวลาคนอื่นพูด หรือพูดสวน พูดแทรก อาจทำให้ทั้งคู่สนทนารู้สึกไม่ดี ไม่อยากคุยด้วยไม่อยากฟัง รู้สึกว่าไม่ให้ความสำคัญหรือให้เกียรติเขาน้อย รวมถึงไม่อยากร่วมมือด้วยหากมาขอความช่วยเหลือ

2. การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา (Non-verbal Communication) คือ คำพูดมีผลเพียง 7% ส่วนที่เหลืออีก 93% คือ อวัจนภาษา ได้แก่ ภาษากาย และน้ำเสียง มีผลต่อการสื่อสารถึง 55% และ 38% ตามลำดับ (จากงานวิจัยของนักจิตวิทยา Albert Mehrabian) ภาษากาย เช่น การยิ้ม การสบตา ทำนั่งสบาย ๆ ผ่อนคลาย เอนมาข้างหน้า เป็นภาษากายที่ดีในการสื่อสาร น้ำเสียงจะสะท้อนถึงความรู้สึกภายในของผู้พูด

3. การเปิดใจการสื่อสารที่ดีจะเกิดขึ้นได้โดยเราต้องเปิดใจ ที่จะรับฟัง มุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

4. การถามคำถาม คือการแสดงถึงความสนใจในการฟัง และช่วยในการตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหาหรือเข้าใจรายละเอียดที่เพิ่มขึ้น คำถาม มีหลายรูปแบบ เช่น คำถามปลายเปิด เช่น อะไร อย่างไร ช่วยให้เราได้รายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น คุณมีมุมมองอย่างไรกับเรื่องนี้ และคำถามปลายปิด เช่น ใช่หรือไม่ เราสามารถ นำมาใช้ในการเช็คความถูกต้องของเนื้อหาที่เราได้ยิน เช่น คุณต้องการสรุปรายงาน การประชุมภายในสัปดาห์นี้ใช่หรือไม่

5. ความเป็นมิตร ความเป็นมิตรจะแสดงออกผ่านทางน้ำเสียง และสีหน้า ถ้าหากทั้งคู่สนทนารู้สึกถึงความเป็นมิตร เขาจะเปิดใจที่จะรับฟัง และเสนอความเห็นด้วยความจริงใจ ไม่ปิดบัง

6. ความมั่นใจ คือ ความมั่นใจจะแสดงออกผ่านทางน้ำเสียง หากน้ำเสียงหนักแน่น มั่นใจ จะส่งผลให้ผู้ฟังเกิดความน่าเชื่อถือในสิ่งที่คุณพูด

7. การให้เกียรติคู่สนทนา คือ การให้เกียรติคู่สนทนา ได้แก่ การสบตา การตั้งใจฟัง การหลีกเลี่ยง การรับโทรศัพท์ในขณะที่คุยกับผู้อื่น การไม่ทำอย่างอื่นไปด้วยขณะที่สนทนา เช่น พิมพ์ข้อความ ในมือถือ เป็นต้น

8. การให้ Feedback ได้แก่ การสะท้อนในสิ่งที่ดีในตัวคู่สนทนา หรือการกระทำที่ดีหรือการสะท้อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น หรือการชม เป็นการสะท้อนให้กำลังใจมากขึ้น

ปฏิภาณ อนุพันธ์ (2563, ออนไลน์) ให้หลักทักษะในการสื่อสารที่ดีดังนี้

1. Attending คือ การตั้งใจ การให้ความสำคัญต่อการส่งและรับสื่อ เช่น การพูด อย่างตั้งใจ การแสดงความสนใจ การสบตา การแสดงท่าทีกระตือรือร้น สนใจ เช่น การขยับตัว เข้าไปใกล้ การฟังกระตือรือร้น แสดงความเข้าใจ เป็นต้น
2. Paraphrasing คือ การพูดทวนหรือการสะท้อนคำพูดนับเป็นการแสดงความสนใจและความต้องการที่จะรู้เพิ่มเติม
3. Reflection of feeling คือ การสะท้อนอารมณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออกมา กลับไปให้ผู้ส่งสารผู้นั้นเข้าใจอารมณ์ของตนเองมากขึ้น
4. Summarizing คือ การสรุปใจความประเด็นที่สำคัญเป็นระยะเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน
5. Probing คือ การซักถามเพิ่มเติมประเด็นที่สนใจเพื่อให้เกิดความชัดเจนเพิ่มขึ้น
6. Self Disclosure คือ การแสดงท่าทีเปิดเผยอย่างเป็นมิตรของผู้ส่งสารโดยการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนที่ไม่ใช่การขัดแย้งหรือตำหนิ
7. Interpretation คือ การอธิบายแปรความหมายในประสบการณ์ที่อีกฝ่ายแสดงออกเพื่อให้เกิดความเข้าใจและรู้ในสิ่งที่มียุ่กันมากขึ้น
8. Confrontation คือการนำประเด็นที่ผู้ส่งสารพูดหรือแสดงออกด้วยท่าทาง ที่เกิดจากความขัดแย้ง สับสน ภายในของผู้ส่งสารเองกลับมาให้ผู้ส่งสารได้เผชิญกับความขัดแย้งและสับสนที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในตนเองเพิ่มขึ้น

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2563, ออนไลน์) กล่าวว่า การสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพมีหลัก 7C เพื่อการสื่อสารที่ดี การสื่อสารของมนุษย์นั้นมีความสำคัญ และจำเป็นมากในการอยู่ร่วมกัน เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม กล่าวคือมีการอยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือกันเกื้อกูลกัน มีการแบ่งงานกันทำ ดังนั้น การสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการ สื่อสารด้วยการพูด การเขียนการใช้ท่าทาง ทักษะการสื่อสารจำเป็นจะต้องมีการพัฒนา ในบทความนี้จะขอนำเสนอเรื่อง “7 C เพื่อการสื่อสารที่ดี”

C ที่ 1 Clear ชัดเจน การสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร ด้วยการพูด การเขียน จะต้องเป็นการสื่อสารที่มีความชัดเจน เรียบง่าย เมื่อมีการสื่อสาร ออกไปแล้ว ผู้รับสารจะต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนเช่นเดียวกับผู้ส่งสาร

C ที่ 2 Concise มีความกระชับ การสื่อสารที่ดีไม่จำเป็นจะต้อง เขียนหรือพูดยาว ๆ หรือต้องปริมาณมาก ๆ แต่การสื่อสารที่ดี ไม่ว่าการพูดหรือการเขียน ควรพูดหรือเขียนให้มีความสั้นกระชับ

C ที่ 3 Correct มีความถูกต้อง ในการสื่อสารความถูกต้องเป็น สิ่งที่ผู้ส่งสารควรพิจารณาและควรตรวจสอบก่อนที่จะส่งสารออกไป ว่าสารที่ผู้ส่งสาร ต้องการจะสื่อสารนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องชัดเจนหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง ควรแก้ไขให้ถูกต้องก่อนที่จะส่งสารออกไป

C ที่ 4 Courteous มีความสุภาพ พอเหมาะ พอสมควร สารที่ส่งออกไป ควรจะต้องเป็นไป ด้วยความสุภาพ พอเหมาะ พอสมควร ไม่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป ทั้งนี้ การสื่อสารเป็นทั้งศาสตร์ คือสามารถเรียนรู้ได้และเป็นทั้งศิลป์ กล่าวคือ ประยุกต์ใช้ได้ ผู้ส่งจึงต้องรู้จักการวิเคราะห์สถานการณ์ และต้องรู้จักวิเคราะห์ ผู้รับสาร

C ที่ 5 Concrete สื่อให้มีความสร้างสรรค์ การสื่อสารที่ดี ควรสื่อสารไปในลักษณะการสร้างสรรค์มากกว่าการทำลายกัน เพราะการสื่อสาร ในด้านบวกมักจะทำให้ผู้รับสารชื่นชอบมากกว่า การส่งข่าวสารออกไปในด้านลบ

C ที่ 6 Consider พิจารณาว่าการสื่อสารนั้น สามารถเป็นการ สื่อสารที่น่าเชื่อถือสำหรับผู้รับสาร หรือทำให้ผู้รับสารคล้อยตามด้วยหรือไม่ เพราะการ สื่อสารหากต้องการได้รับความร่วมมือจากผู้รับสาร สารที่ส่งออกไปและผู้ส่งจะต้องทำให้ ผู้รับสารเชื่อถือ ยอมรับเสียก่อน

C ที่ 7 Complete มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน การสื่อสารที่ดี ลักษณะของสารที่ส่งควรมีความครบถ้วนสมบูรณ์เสียก่อนที่จะส่งออกไปยังผู้รับสาร ดังนั้น ผู้ส่งควรต้องมีการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด

บัลลังก์ มะเจี้ยว, วาโร เฟิงส์วส์ดีและวัลนิกา ฌลากบาง (2564, หน้า 90-97) กล่าวว่าองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การสื่อสารที่มีประสิทธิผลของผู้บริหาร สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 5 องค์ประกอบหลักและ 19 องค์ประกอบย่อยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก การเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) ความจริงใจต่อกัน 2) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3) การนำมาปรับปรุงการทำงานและ 4) ความสามารถติดต่อได้ องค์ประกอบหลักความชัดเจน มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) ภาษาเรียบง่าย 2) การสื่อสารที่ชัดเจน ถูกต้อง 3) วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร และ 4) เวลาในการสื่อสาร องค์ประกอบหลักการ ประเมินระดับการรับรู้ของผู้รับสาร มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) ประสพการณ์ การรับรู้ 2) ความรู้การรับรู้ 3) วัฒนธรรมองค์กร และ 4) ทักษะในการสื่อสาร องค์ประกอบหลักความสมบูรณ์ มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) คำที่ใช้ในการ สื่อสาร 2) เนื้อหาสมบูรณ์ 3) การแปลความหมาย และ 4) การ

ตรวจสอบการสะกดคำ องค์ประกอบหลักค่านิยมที่ดีต่อองค์กร (Optimism) มี 3 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วม 2) บรรยายกาตองค์กรและ 3) ทศนคตร่วมกัน

Scott M. Cutlip and Allen H. Center Glen M Broom (1958, pp.140- 141 อ้างถึงใน พรทิพย์ เพ็งกลัด, 2560, หน้า 32-33) กล่าวถึง องค์ประกอบของการ ติดต่อสื่อสารเพื่อที่ ขจัดอุปสรรคในการติดต่อสื่อสาร มี 7 ประการ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (credibility) การติดต่อสื่อสารที่ได้ผลดีนั้น จะต้องมีความน่าเชื่อถือของข่าวสารที่ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากแหล่งข่าว ซึ่งสะท้อน ความปรารถนาจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารด้วยความจริงใจ โดยที่ผู้รับสารมีความมั่นใจ ในผู้ส่งสารและมีความน่าเชื่อถือในแหล่งข่าวที่ส่งข่าวสาร
2. บริบทสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม (context) การติดต่อสื่อสาร จะต้องสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของบริบทสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อม แม้ว่าเครื่องมือสื่อสารจะเป็นเพียงสิ่งที่ทำให้การสื่อความหมาย เป็นไปอย่างสะดวกสบายในยุคปัจจุบัน
3. เนื้อหา (content) การติดต่อสื่อสารที่มีความหมายอย่างยิ่ง สำหรับผู้รับ เพราะข่าวสารต้องเป็นการถ่ายทอดข้อเท็จจริงไปยังผู้รับสาร ซึ่งโดยปกติ คนมักเลือกฟังข่าวสารหรือข้อความที่หวังว่าจะได้รับการตอบแทนที่สมกับความตั้งใจ กล่าวคือ เนื้อหาของข่าวสารจะส่งผลต่อผู้รับด้วย
4. ความชัดเจน (clarity) ข่าวสารที่ดีจะต้องมีความคงที่ และสื่อความหมายได้ตรงกับสิ่งที่ผู้ส่งสารมุ่งหวัง ความซับซ้อนของข่าวสารที่ส่งออกไป ควรมีความกระชับ โดยให้อยู่ในรูปหัวข้อสัญญาณที่ตายตัว แต่ต้องมีความเรียบง่าย และชัดเจน เพราะหากระยะทางในการส่งข่าวสารไกลมากเท่าใดความสำคัญของข่าวสาร ก็จะลดลงเท่านั้น และประเด็นสำคัญการติดต่อสื่อสารในสถาบันหรือหน่วยงาน ข่าวสาร ควรมาจากแหล่งเดียวกัน
5. ศักยภาพในการรับส่งสาร (capability of audience) การติดต่อสื่อสารในองค์กรจะเกิดประสิทธิผลได้ เมื่อข่าวสารส่งไปถึงผู้รับสารและผู้รับมีความเข้าใจโดยไม่ยากลำบาก ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ด้วย เช่น ข่าวสารที่นำมา นิสัยของผู้รับสารความสามารถในการอ่านและความรู้ของผู้รับสารด้วย
6. ช่องทางข่าวสาร (channels) การกำหนดช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อมั่น เพราะการเกิดความเชื่อมั่นเป็นเรื่องยากลำบาก นอกจากนี้ช่องทางข่าวสารที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับการแพร่ข่าวสารด้วย ข่าวสารจะแพร่ได้ดีจะต้องถูกส่งให้ถูกช่องทางการติดต่อสื่อสารนั้น ๆ ซึ่งควรเลือกช่องทางที่ทางที่เกิดผลเร็วที่สุด

Chester (1972, p. 217 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พานิช, 2558, หน้า 12-13) ประมาจารย์ทางการบริหารได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับอำนาจ 7 ประการ คือ

1. เส้นทางของการติดต่อสื่อสารจะต้องมีข้อกำหนดไว้ชัดเจน (Channel of Communication Should be Definitely Known)
2. ควรมีเส้นทางการสื่อสารที่เป็นทางการและถึงตัวบุคคลในองค์การ (Definite Formal Channel of Communication to Every Member of an Organization)
3. เส้นทางการติดต่อสื่อสารควรเห็นทางตรงและสั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (The Communication Must be as Direct or Short as Possible)
4. ควรใช้เส้นทางการติดต่อสื่อสารที่สมบูรณ์ทุกสารระ (The Complete Line of Communication Should Usually be Used)
5. บุคคลที่ทำหน้าที่ศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสารจะต้องเป็นบุคคลที่มีสมรรถนะสูง (Competence of the Persons Serving as Communication Centers, that is, Officers Supervisory Heads, must Adequate)
6. ในขณะที่องค์การกำลังปฏิบัติหน้าที่เส้นทางการติดต่อสื่อสารไม่ควรให้มีเหตุขัดข้อง (The Line of Communication should not be Interrupted During the Time when the Organization is to Function)
7. การติดต่อสื่อสารทุกชนิดจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้แน่นอน (Every Communication should be Authenticated) และได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหาร 3 ประการ ได้แก่ จัดและอำนวยการระบบสื่อสาร (To Provide the System of Communication) สนับสนุนให้มีการรวมกำลังกันทำงานให้แก่องค์การ (To Promote the Securing of Essential Efforts) กำหนดวัตถุประสงค์ของงานต่าง ๆ ขององค์การ (To Formulate and Define Purpose) ด้วยเหตุนี้ เครื่องแสดงความสามารถอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ก็คือการมีระบบการสื่อสารที่ดีในหน่วยงานของตน เพราะระบบการสื่อสารที่ดีจะส่งผลให้สมาชิกในหน่วยงานได้ทราบเรื่องราวข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเป็นวิธีที่จะชักจูงความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน เป็นวิธีที่จะสนับสนุนหรือเร้าใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเป็นวิธีที่จะขจัดความเข้าใจผิด และความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ให้หมดไปได้ดังคำกล่าวที่ว่า “การสื่อสาร ที่ถูกต้องจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ดี ทำให้เกิดเจตคติที่ดี มีขวัญและกำลังใจสูงซึ่งนำไปสู่การร่วมมือและทำงานประสานกัน ผลที่ตามมาคือ การบรรลุเป้าหมายและความก้าวหน้าของ หน่วยงาน”

Robbins and Coulter (2008, p. 136) เสนอแนวคิดเพื่อแก้ไขอุปสรรค รวมทั้งเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร 1. การให้โอกาสผู้รับข่าวสารได้กลับ

(Use Feedback) 2. การเลือกใช้ภาษาที่ง่าย ๆ (Simplify Language) 3. การตั้งใจรับฟัง (Listen Actively) 4. ระวังการมีอารมณ์และ ความรู้สึก (Constrain Emotions) 5. สังเกตอากัปกิริยาของคู่สนทนา (Watch Nonverbal Cues) Dan Scalco (2021, online) ทักษะในการสื่อสารที่ส่งผลให้คุณ เป็นผู้นำที่ดีขึ้น ทักษะความเป็นผู้นำจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ว่ามีประสิทธิผลมากหรือน้อยเพียงใด ซึ่ง 5 ทักษะต่อไปนี้ จะช่วยให้เป็นผู้นำที่ดีขึ้น และจะช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ของผู้นำกับผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยเพิ่มขวัญกำลังใจให้กับคน ในทีมหรือคนในครอบครัวของคุณได้อย่างดี

1. รู้จักตัวเอง คือ การติดต่อสื่อสารที่ดีควรเริ่มต้นจากการรู้จัก ตนเองก่อน เมื่อใดก็ตามที่คุณติดต่อสื่อสารกับคนอื่น สิ่งสำคัญคือ คุณจะต้องรู้จัก และสามารถจัดการควบคุม อารมณ์ความรู้สึกของตัวเองให้ได้ก่อน คุณไม่ควรเปิดเผย อารมณ์แค้น ๆ ของคุณให้คนอื่นได้เห็น เพราะพวกเขาเหล่านั้นอาจจะตัดสินคุณได้ว่า คุณ อาจเป็นคนลึกลับและไม่ค่อยมีความมั่นใจและสิ่งที่สำคัญที่ควรตระหนักไว้ก็คือ ถ้าคุณหวัง อยากรจะให้คนอื่นแสดงท่าทีที่ดีต่อคุณอย่างไรคุณก็ควรแสดง ท่าทีที่ดีต่อเขาแบบนั้นก่อน

2. รู้จักและเข้าใจผู้ฟัง คือ การสื่อสารที่ดีที่สุด เกิดขึ้นจากการที่ เรารู้จัก และ เข้าใจผู้ฟังและรู้ว่าวิธีไหนที่จะทำให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่เราพูด รู้ว่าผู้ฟังเขาสนใจ อะไร รวมถึง การดูแลเอาใจใส่ และการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ฟังด้วย ทักษะนี้จะ ส่งผลให้คุณสามารถเข้าใจพวกเขาได้อยู่หมัด สิ่งเหล่านี้แหละที่จะช่วยรักษาความสัมพันธ์ อันดีระหว่างคุณและผู้ฟังให้ดำเนินไปในระยะยาวได้ .

3. พูดให้ตรงประเด็น ชัดเจน และเจาะจง การสื่อสาร อย่างตรงไปตรงมา และชัดเจนนั้น จะสามารถกระตุ้นให้ผู้ฟังรู้สึกคล้อยตาม เกิดความ เข้าใจและให้ความร่วมมือในสิ่งที่ คุณกำลังขอได้ง่ายขึ้น เพราะถ้าหากคุณได้อธิบาย สิ่งต่าง ๆ ไว้ชัดเจน และไม่คลุมเครือแล้วก็นับเป็น สิ่งที่ดีกว่าการทิ้งให้ผู้ฟังรู้สึกสงสัย หรือเข้าใจผิดไปได้ และเมื่อมีใครสักคน ขอความคิดเห็นจากคุณ ควรเน้นการให้คำแนะนำ ด้วยวิธีง่าย ๆ และสามารถนำไปใช้ได้จริง คุณควรจะให้คำแนะนำกับผู้อื่น อย่างเป็นมิตร และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ตอบคำถามกับคุณด้วย

4. ให้ความสำคัญกับภาษากาย และสีหน้าท่าทาง มิงงานวิจัย หลายชิ้น ที่กล่าวว่า ภาษากายและสีหน้าท่าทางนั้นมีความสำคัญพอ ๆ กับคำพูด หรือในบางครั้งอาจจะมี ความสำคัญกว่าเพราะการแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง ทางภาษามือ และทางสายตานั้น เป็นการช่วย ยืนยันคำพูดของคุณหรือแม้แต่สามารถ ทำลายคำพูดของคุณได้ เมื่อใดที่คุณกำลัง พูดอยู่กับคนอื่น โปรดระมัดระวังภาษากาย ของคุณและหมั่นสังเกตภาษากายของผู้ฟังด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้ ความสำคัญกับ ภาษากายของคุณว่ามันสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับ สิ่งที่คุณกำลังพูดอยู่หรือเปล่า สิ่งนี้ จะ ช่วยให้คุณดูเป็นผู้พูดที่มีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังช่วยให้ คุณมีความมั่นใจในตัวเอง เพิ่มมากขึ้น

5. ฟังมากกว่าพูด คือ หนึ่งสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการ สื่อสารที่เปิดกว้างและเที่ยงตรงภายในองค์กร ก็คือ การเป็นผู้ฟังที่ดี เมื่อมีใครสักคนกำลังพูดกับคุณ จงตั้งใจฟังในสิ่งที่เขาพูดให้ดี และควรถามคำถามไปบ้างเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสนใจของคุณ พร้อมทั้งเปิดใจรับฟังในสิ่งต่าง ๆ ให้มาก และไม่แสดงท่าทีปฏิเสธแม้ว่าคุณจะไม่เห็นด้วยก็ตาม นี่แหละคือสิ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและยังสร้างความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับ ผู้ฟังเป็นอย่างดีด้วย

กล่าวโดยสรุปว่าทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ดี หมายถึง ความสามารถในการส่งสารและรับสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านทั้งคำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยมีเป้าหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือจุดใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม หรือการกระทำอย่างเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ องค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร

แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบ											ความถี่
	มณฑาทิพย์ ฤาปนแก้ว (2561, หน้า 12)	ธีรวัธ แพบัว (2564)	พิชยา พานธังกรสุข (2564)	กรณิการ์ อานทอง, ภาสกร เรืองรอง และทัศนะ ศรีบุตตา (2566)	พิชญ์ฉัตร เมธธาธำกรกุล และอานวย ทองโปร่ง (2566)	วชิรพร ฤาปนแก้ว (2566, หน้า 82)	Cutlip and Center M Broom (1985)	อ้างอิงใน พรทิพย์ เฟื่องกลัด, 2560, หน้า 32 -33	Chester (1972, p 217 อ้างถึงใน จุฬามาต ศิลปวิทยายุชัย, 2558)	Robbins, S.P. & Coulter, M (2008)	Dam Scalco (2020, online)	
1. ความเหมาะสม				✓			✓					1
2. เนื้อหา				✓				✓				3
3. ความชัดเจน		✓	✓	✓		✓		✓	✓		✓	7
4. ความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอ	✓			✓					✓	✓	✓	3
5. ความน่าเชื่อถือ				✓		✓			✓	✓	✓	7
6. ความเข้าใจของผู้รับสาร			✓	✓		✓				✓	✓	6

(ต่อ)

แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบ	มณฑลพายัพ ถิ่นแก้ว (2561, หน้า 82)	ธีรวิทย์ แพบัว (2564) ออนไลน์	พิชยา พานธังกร (2564)	การณิการ์ อานทอง, ภาสกร เรืองรอง และ ทัศนะ ศรีปิตา (2566)	พิชิตฉัตร เมธธาภิรักษ์ และอำนวยการ (2566)	วัชรินทร์ ถิ่นแก้ว (2566, หน้า 82)	Cutlip and Center M Broom (1985) อ้างอิงใน พรทิพย์ เฟื่องกลัด, 2560, หน้า 32 -33	Chester (1972, p 217 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ ไพบูลย์พาณิชย์, 2558ม)	Robbins, S.P. & Coulter, M (2008)	Dam Scalco (2020, online)	ความถี่	
		✓								✓	✓	1	
													1
			✓										1
													1
		4	5	4	6	2	4	7	4	4	5		
รวม													
16. ความมั่นใจ			✓										
15. ผู้สื่อสารมีความตั้งใจ		✓											
14. รู้จักตนเอง													
13. ผู้สื่อสารมีระดับปฏิบัติการได้ตอบ										✓			

จากตาราง 2.1 การสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร ทำให้ได้องค์ประกอบของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป (ร้อยละ 50 ขึ้นไป) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น จึงสรุปได้ทักษะการนิเทศ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความน่าเชื่อถือ 2) ความชัดเจน 3) ความเข้าใจผู้รับสาร 4) ช่องทางการสื่อสาร มีรายละเอียดดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ

1.1 ความหมายของความน่าเชื่อถือ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

กัลยา วานิชย์บัญชา (2548) ได้ให้ความหมายของ "ความน่าเชื่อถือ" (Reliability) ว่าเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือวัดที่สามารถให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกันเมื่อทำการวัดซ้ำภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน โดยความน่าเชื่อถือเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ราชบัณฑิตยสภา (2556) ระบุว่า "น่าเชื่อถือ" คือ คุณลักษณะที่แสดงถึงความเป็นจริง ความจริงใจ และความถูกต้อง ที่จะทำให้ผู้อื่นเชื่อถือและยอมรับได้

กิตติคุณ แสงนิล และ ประสพชัย พสุนนท์ (2561) ได้กล่าวถึงความน่าเชื่อถือ (Reliability) ว่าเป็นความสอดคล้องในวิธีการและความคลาดเคลื่อนจากการวัด ซึ่งหมายถึงความสามารถของเครื่องมือวัดในการให้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันเมื่อทำการวัดซ้ำภายใต้เงื่อนไขที่เหมือนกัน

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2563, ออนไลน์) กล่าวถึงความน่าเชื่อถือ ไว้ว่า Consider พิจารณาว่าการสื่อสารนั้น สามารถเป็นการสื่อสารที่น่าเชื่อถือสำหรับ ผู้รับสาร หรือทำให้ผู้รับสารคล้อยตามด้วยหรือไม่ เพราะการสื่อสารหากต้องการได้รับ ความร่วมมือจากผู้รับสาร สารที่ส่งออกไปและผู้ส่งจะต้องทำให้ผู้รับสารเชื่อถือ ยอมรับเสียก่อน

พิชยา พานธรักษ์ (2564, หน้า 8) กล่าวว่า ความเชื่อถือ หมายถึง การติดต่อสื่อสารทุกชนิดจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้แน่นอนจึงจะได้ผลสำเร็จ ผู้ส่งสารหรือแหล่งข่าวสารจะต้องมีความน่าเชื่อถือในความรู้สึกของผู้รับสาร เต็มใจรับฟัง ข่าวสารนั้น ความน่าเชื่อถือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันระหว่างคู่สื่อสาร การแสดง ความเชื่อมั่นในเหตุผล ความสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการรู้จักเก็บในสิ่งที่ไม่ควรเปิดเผย ผู้ส่งสารเป็นผู้พิจารณาว่าการสื่อสารนั้นสามารถเป็นที่เชื่อถือสำหรับผู้รับ สาร หรือสามารถทำให้ผู้รับสารคล้อยตามด้วยหรือไม่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้รับสาร

นฤมล สิงห์ประเสริฐ (2565) ในการศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดความน่าเชื่อถือของตราสินค้าองค์กรข่าว นฤมล สิงห์ประเสริฐ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความน่าเชื่อถือในบริบทของสื่อสารมวลชน โดยระบุว่าความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้และความไว้วางใจของผู้บริโภคที่มีต่อองค์กรข่าว

นวมินทร์ ศิวรานนท์ และ งามอาจ สิงห์ลำพอง (2567) ในการศึกษาปัจจัยความน่าเชื่อถือของผู้มีอิทธิพลทางความคิดเสมือนจริง (Virtual Influencers) พบว่า ความน่าเชื่อถือประกอบด้วยองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ความไว้วางใจ ความเชี่ยวชาญ ความเคารพ ความเหมือนกลุ่มเป้าหมาย และความน่าดึงดูดใจ ซึ่งทั้งหมดนี้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค

Scott M. Cutlip and Allen H. Center Glen M Broom (1958, p.140-141 อ้างถึงใน พรทิพย์ เพ็งกลัด, 2560, หน้า 32-33) กล่าวว่า ความน่าเชื่อถือ (credibility) การติดต่อสื่อสารที่ได้ผลดีนั้นจะต้องมีความน่าเชื่อถือของข่าวสารที่ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากแหล่งข่าว ซึ่งสะท้อนความปรารถนาจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารด้วยความ จริงใจ โดยที่ผู้รับสารมีความมั่นใจในผู้ส่งสารและมีความน่าเชื่อถือในแหล่งข่าว ที่ส่งข่าวสาร

กล่าวโดยสรุปคือความน่าเชื่อถือคือคุณลักษณะที่สำคัญในการสื่อสาร ในด้านของการวัดผลที่มีความสอดคล้องกัน ในแง่ของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับสาร โดยการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ มั่นใจ มีข้อมูลที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจน สามารถสร้างความไว้วางใจ ทำให้ผู้รับสารยอมรับข้อมูลและสารที่ส่งออกไปได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้การสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่.

1.2 ความสำคัญของความน่าเชื่อถือ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอความสำคัญของความน่าเชื่อถือ ไว้ดังนี้

กิตติคุณ แสงนิล และ ประสพชัย พสุนนท์ (2561) ทั้งสองท่านเน้นย้ำว่า ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวัดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของงานวิจัย โดยเฉพาะในด้านสรีรวิทยา การออกกำลังกาย การเลือกใช้เครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือสามารถลดความคลาดเคลื่อนและเพิ่มความแม่นยำของผลการวิจัยได้

อภิญา ตั้งประสิทธิ์ศิลป์ (2561, หน้า 6) ความสำคัญของ ความน่าเชื่อถือ คือเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแล้ว ลำดับต่อไปก็จะขึ้นอยู่กับระดับ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร ที่ผู้รับสารจะประเมินว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงพอ เพื่อจะทำให้เกิดการส่งต่อข่าวสารนั้นไปยังบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนอื่นในเครือข่ายสังคม ความน่าเชื่อถือของการสื่อสารมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการส่งต่อข้อมูลข่าวสาร

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2563, ออนไลน์) การสื่อสารหากต้องการ ได้รับความร่วมมือจากผู้รับสาร สารที่ส่งออกไปและผู้ส่งจะต้องทำให้ผู้รับสารเชื่อถือ ยอมรับเสียก่อน พิชยา พานธรักษ์ (2564, หน้า 8) กล่าวว่า ความเชื่อถือ หมายถึง การติดต่อสื่อสารทุกชนิดจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้แน่นอนจึงจะได้ผลสำเร็จ

กล่าวสรุปได้ว่า ความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารและการส่งต่อข้อมูลข่าวสาร เมื่อได้รับข้อมูล ข่าวสารแล้ว ผู้รับสารจะประเมินว่าข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงพอหรือไม่ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าจะส่งต่อข่าวสารนั้นไปยังบุคคลอื่นในเครือข่ายสังคม การสร้างความน่าเชื่อถือจึงไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับความต้องการของข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้รับสารเชื่อมั่นและยอมรับในสารที่ถูกส่งออกไป และเชื่อในแหล่งที่มาของข้อมูล

1.3 องค์ประกอบของความน่าเชื่อถือ

นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอองค์ประกอบของความน่าเชื่อถือ ไว้ดังนี้

อังค์วรา เพียรธรรม และพรพรหม ชมงาม (2559) องค์ประกอบของความน่าเชื่อถือ ประกอบด้วย

1. ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Source Credibility): ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารหรือแหล่งข้อมูลที่ให้ข้อมูล
2. ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา (Message Credibility): ความน่าเชื่อถือของเนื้อหาหรือข้อมูลที่ถูกส่งออกไป
3. ความน่าเชื่อถือของสื่อ (Medium Credibility): ความน่าเชื่อถือของช่องทางหรือสื่อที่ใช้ในการสื่อสาร
4. ความน่าเชื่อถือของผู้รับสาร (Receiver Credibility): ความน่าเชื่อถือของผู้รับสารหรือผู้ที่ได้รับข้อมูล

พรทิพย์ เพ็งกลัด (2560, หน้า 55) ความน่าเชื่อถือในผู้ให้ข่าว หรือแหล่งข่าว มีความชัดเจน สื่อสารตรงประเด็น เข้าใจง่าย ถูกต้องตามบริบท สถานการณ์และสิ่งแวดล้อม

อภิญา ตั้งประสิทธิ์ศิลป์ (2561, หน้า 7) ความน่าเชื่อถือของ แหล่งสาร เป็นปัจจัยสำคัญและเป็นปัจจัยที่กำหนดว่าผู้รับสารจะยอมรับหรือจะปฏิเสธ ข้อมูลข่าวสารนั้น เพราะเมื่อบุคคลมีการเลือกเปิดรับ ข่าวสารใดข่าวสารหนึ่ง ตามความคิด ทศนคติ ความสนใจ ความเชื่อ และความต้องการของบุคคลนั้น ผู้รับสารจะไม่เชื่อถือในข่าวสารนั้น จนกว่าผู้รับสารจะได้ประเมินถึงความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา ข่าวสารว่ามี ความน่าเชื่อถือเพียงใด

กล่าวสรุปได้ว่าความน่าเชื่อถือของการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการตัดสินใจของผู้รับสารในการเชื่อถือและยอมรับข้อมูลที่ได้รับ โดยความน่าเชื่อถือไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับแหล่งข่าวเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของข้อมูล ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสารเองด้วย ทั้งนี้ ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวจะมีผลต่อการที่ผู้รับสารจะตัดสินใจเปิดรับข้อมูลและส่งต่อข่าวสารไปยังผู้อื่นในเครือข่ายสังคม หากแหล่งข่าวมีความชัดเจน ตรงประเด็น และสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์

ข้อมูลที่ได้รับก็จะได้รับการยอมรับและเชื่อถือมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ผู้รับสารจะประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อถือหรือไม่ และจะมีผลต่อการส่งต่อข้อมูลข่าวสารในที่สุด ดังนั้น ความน่าเชื่อถือของทั้งแหล่งข้อมูล เนื้อหา ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสารล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. ความชัดเจน

2.1 ความหมายของความชัดเจน

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

พรทิพย์ เพ็งกลัด (2560, หน้า 55) กล่าวว่า ความชัดเจน หมายถึง ข่าวสารที่ใช้ภาษาที่ทำให้ผู้รับสารมีความชัดเจนไม่คลุมเครือติดต่อสื่อสาร อย่างตรงไปตรงมาไม่กำกวมใช้ภาษาที่กะทัดรัด

สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (2563, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ความชัดเจน ในการสื่อสารไม่ว่าจะด้วยการพูดหรือการเขียน นั้นจะต้องเป็นการสื่อสารที่มีความชัดเจน เรียบง่ายเมื่อเกิดการสื่อสารออกไปแล้ว ผู้รับสารต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนเช่นเดียวกับ ผู้ส่งสาร

พิชยา พานธรักษ์(2564, หน้า 8) กล่าวว่า ความชัดเจน หมายถึง การใช้ภาษาเรียบง่าย ชัดเจน ตรงประเด็น กะทัดรัด ไม่คลุมเครือ หรือมีความหมายหลายแง่ วกวน เยิ่นเย้อ ชัดเจนในคำสั่ง มอบหมายงาน เมื่อสื่อสารออกไปแล้ว ผู้รับสารต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนเช่นเดียวกับผู้ส่งสาร ใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ง่าย ๆ เพื่อความเข้าใจชัดเจนตรงกันทั้งของผู้รับสารและผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารควรเรียบเรียง เรื่องที่สื่อสารให้ตรงจุดมุ่งหมาย กล่าวโดยสรุปความชัดเจน หมายถึง การสื่อสารที่มีความเรียบง่าย ในการใช้ภาษา ใช้ภาษาที่ ชัดเจน ตรงประเด็น กะทัดรัด ไม่คลุมเครือ หรือมีความหมายหลายแง่ วกวน เยิ่นเย้อ ชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน ทำให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับสาร มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ

กล่าวสรุปได้ความชัดเจนในการสื่อสาร การใช้ภาษาที่เรียบง่าย ตรงประเด็น และกะทัดรัด เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่มีความคลุมเครือหรือหลายแง่ ซึ่งจะทำการสื่อสารมีประสิทธิภาพ โดยไม่ทำให้เกิดความสับสนหรือความเข้าใจผิดระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งในกรณีของการพูดหรือการเขียน

2.2 ความสำคัญของความชัดเจน

มีนักวิชาการนำเสนอความสำคัญของความชัดเจนไว้ ดังนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2559, หน้า 39) การสื่อสารที่มีประสิทธิผล ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ให้ก้าวไป และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำผู้สื่อสารมีความรู้ ที่ช่วยสื่อสารกับบุคลากร คณะกรรมการ

สถานศึกษาและโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม ความสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการสื่อสาร

อัจฉรา สุขกลิ่น (2561, หน้า 75-82) ดังนั้น หากผู้บริหาร สถานศึกษามีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพต่อบุคลากรตามกระบวนการถ่ายทอดสาร โดยมีความชัดเจนในการสื่อสารย่อมทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างกัน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พิชยา พานธรักษ์ (2564, หน้า 8) กล่าวว่า ผู้รับสารต้องมีความ เข้าใจที่ชัดเจนเช่นเดียวกับผู้ส่งสาร ใช้ภาษาหรือถ้อยคำ ที่ง่าย ๆ เพื่อความเข้าใจชัดเจน ตรงกันทั้งของผู้รับสารและผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารควรเรียบเรียงเรื่องที่ สื่อสารให้ตรง จุดมุ่งหมายสถานศึกษาสื่อสารซึ่งทำให้ผู้รับสารมีความเข้าใจตรงกัน ผู้บริหาร สถานศึกษาสื่อสาร แล้วข้อมูลสำคัญมีความครบถ้วน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่เข้าใจ ง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารมีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน ผู้บริหารสถานศึกษา สื่อสารสั้น กะทัดรัดได้ใจความ ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารโดยมีการเรียบเรียงข้อมูล ในการสื่อสาร และผู้บริหาร สถานศึกษาสื่อสารแบบไม่คลุมเครือหรือมีความหมายหลาย แง่มุม

บัลลังก์ มะเจียว, วาโร เฟ่งสวัสดิ์และวัลนิกา ฉลากบาง (2565, หน้า 90-97) กล่าว ว่า ความชัดเจน มี 4 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย

1. ภาษา เรียบง่าย
2. การสื่อสารที่ชัดเจนถูกต้อง
3. วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร
4. เวลาในการสื่อสาร

กล่าวโดยสรุปว่าความชัดเจนในการสื่อสารมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในองค์กร เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและความชัดเจนจะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยการใช้ภาษาที่เรียบง่ายและตรงประเด็น การสื่อสารที่ชัดเจน ช่วยให้อุปกรณ์สำคัญครบถ้วนและเข้าใจได้ง่าย ทั้งนี้ ผู้บริหารควรมีการเรียบเรียงข้อมูลให้ตรงกับ วัตถุประสงค์และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ เพื่อให้การสื่อสารเกิดผลสำเร็จและสามารถ ดำเนินการไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ความเข้าใจผู้รับสาร

3.1 ความหมายของความเข้าใจผู้รับสาร

ไดมินักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของความเข้าใจผู้รับสาร ไว้ดังนี้

พรทิพย์ เฟ่งกลัด (2560, หน้า 68) กล่าวถึงความเข้าใจผู้รับสาร ไว้ว่า ความสามารถใน

การรับและเข้าใจข้อมูลข่าวสารตามความสามารถของผู้รับสาร ตามความรู้เดิมที่ผู้รับสารมีความสนใจ ทั้งในด้านทัศนคติ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้รับสาร

ปกรณ วังศรีตันพิบูลย์ (2561, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจ ผู้รับสาร เป็นการรับฟัง ความต้องการของผู้ฟัง นักสื่อสารบางคนพยายามที่จะสื่อสาร ตามความต้องการของตนเอง จนลืมทำ หน้าที่รับฟัง ทำให้ผู้ฟังปิดรับการสื่อสาร เพราะผู้ฟังก็อยากให้ผู้สื่อสารเข้าใจความต้องการของเขาด้วย ดังนั้นนักสื่อสารที่ดีจะต้อง สนใจความต้องการของผู้ฟัง และสื่อสารข้อความหรือข้อมูลที่ตรงกับ ความ ต้องการ การสื่อสารก็จะเกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้ข้อมูลไม่ตกหล่น

พิชยา พานธรงค์ (2564, หน้า 8) ความเข้าใจผู้รับสาร หมายถึง เข้าใจขีดความสามารถ ของผู้รับสาร อาทิ ความสามารถในการอ่าน การฟัง ระดับการศึกษาของผู้รับสาร อีกทั้งพิจารณาถึง สิ่งแวดล้อมและตัวบุคคลในการสื่อสารผู้ส่งสาร จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์กาลเทศะและตัวบุคคล ด้วย ไม่ใช่เพียงใช้คำพูดที่ดี โดยไม่คำนึงถึงสถานการณ์หรือไม่วิเคราะห์ผู้รับสาร กล่าวโดยสรุป ความ เข้าใจผู้รับสาร ความเข้าใจของผู้ส่งสารว่า ผู้รับสารมีความสามารถในการรับและเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ ผู้ส่งสารส่งให้มากนักน้อยเพียงใด รวมถึงผู้รับสารมีทัศนคติ ภูมิหลังทางวัฒนธรรมในการรับรู้สารที่ส่งให้ มากน้อยเพียงใด และผู้ส่งสารเลือกที่จะส่งสารให้ถูกต้องเหมาะสมกับผู้รับสาร 3.2 ความสำคัญของ ความเข้าใจผู้รับสาร ได้มีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอความสำคัญของความเข้าใจ ผู้รับสารไว้ดังนี้

จรัสเฒ่า ศิริรัตน์ (2558, หน้า 45) กล่าวว่า ความสำเร็จของ การสื่อสารย่อมขึ้นอยู่กับ ทักษะการสื่อสารและความพึงพอใจของผู้รับสาร

อัจฉรา สุขกลิ่น (2561, หน้า 75-82) กล่าวว่า หากผู้บริหารสถาน ศึกษา มีการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพต่อบุคลากรตามกระบวนการถ่ายทอดสาร โดยใช้ วิธีการผ่านสื่อหรือช่องทางในรูปแบบ ต่าง ๆ เช่น มีการประเมินระดับการรับรู้ของผู้รับสาร ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ ระหว่างกันให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

พิชยา พานธรงค์ (2564, หน้า 93) กล่าวว่า การสื่อสารที่ถือว่า ได้ผลจะต้องใช้ความ พยายามหรือแรงน้อยที่สุด รู้จักและเข้าใจผู้ฟัง รู้ว่าวิธีไหนที่จะทำให้ ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่เราพูด รู้ว่าผู้ฟัง เขาสนใจอะไร รวมไปถึงการดูแลเอาใจใส่และการสร้าง ความไว้วางใจให้กับผู้ฟัง ปฏิบัติตัวตามที่ผู้ฟัง ต้องการ มองผู้ฟังทัศนคติเชิงบวก ไม่ตีความด้านลบ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความเข้าใจผู้รับสารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของการสื่อสาร โดยผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารของผู้รับ สาร ทั้งด้านความรู้ ทัศนคติ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพ

จะต้องรับฟังความต้องการของผู้รับสาร เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร รวมถึงใช้สื่อหรือช่องทางที่เข้าใจง่าย

3.2 ความสำคัญของความเข้าใจผู้รับสาร

ได้มีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอความสำคัญของความเข้าใจ ผู้รับสารไว้ดังนี้

จรัสโณม ศิริรัตน์ (2558, หน้า 45) กล่าวว่า ความสำเร็จของ การสื่อสารย่อมขึ้นอยู่กับทักษะการสื่อสารและความพึงพอใจของผู้รับสาร

อัจฉรา สุขกลิ่น (2561, หน้า 75-82) กล่าวว่า หากผู้บริหารสถาน ศึกษามีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต่อบุคลากรตามกระบวนการถ่ายทอดสาร โดยใช้ วิธีการผ่านสื่อหรือช่องทางในรูปแบบต่าง ๆ เช่น มีการประเมินระดับการรับรู้ของผู้รับสาร ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างกันให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

พิชยา พานธรงค์ (2564, หน้า 93) กล่าวว่า การสื่อสารที่ถือว่า ได้ผลจะต้องใช้ความพยายามหรือแรงน้อยที่สุด รู้จักและเข้าใจผู้ฟัง รู้ว่าวิธีไหนที่จะทำให้ ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่เราพูด รู้ว่าผู้ฟังเขาสนใจอะไร รวมไปถึงการดูแลเอาใจใส่และการสร้าง ความไว้วางใจให้กับผู้ฟัง ปฏิบัติตัวตามที่ผู้ฟังต้องการ มองผู้ฟังทัศนคติเชิงบวก ไม่ตีความด้านลบ

กล่าวโดยสรุปว่าความสำเร็จของการสื่อสารขึ้นอยู่กับทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสาร ความพึงพอใจ และความเข้าใจของผู้รับสาร ผู้บริหารหรือผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องเลือกใช้ช่องทางหรือวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม และประเมินระดับการรับรู้ของผู้รับสารเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและบรรลุเป้าหมาย การสื่อสารที่ได้ผลควรใช้ความพยายามน้อยที่สุด โดยผู้ส่งสารต้องรู้จักและเข้าใจความสนใจของผู้รับสาร ดูแลเอาใจใส่ สร้างความไว้วางใจ และมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้รับสารเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ.

3.3 องค์ประกอบของความเข้าใจผู้รับสาร

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอองค์ประกอบของความเข้าใจ ผู้รับสารไว้ดังนี้

พรทิพย์ เฟื่องกลัด (2560, หน้า 69) กล่าวว่า ความเข้าใจผู้รับสารมีองค์ประกอบ คือ

1 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคนิควิธีการสื่อสารที่สอดคล้องกับ

วุฒิภาวะของครู เช่น เลือกใช้ศัพท์ทางวิชาการตรงตามเนื้อหาวิชาของผู้ร่วมสนทนา

2. ผู้บริหารความสามารถในการสื่อสารให้ครูทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน

3. ผู้บริหารพยายามกระตุ้นหรือจูงใจครูให้มีความพร้อมในการรับข่าวสาร

พิชยา พานธรงค์ (2564, หน้า 93) องค์ประกอบของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความเข้าใจผู้รับสาร ประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมสถานการณ์ในการสื่อสาร
 2. ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงกาลเทศะในการสื่อสาร
 3. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจขีดความสามารถของผู้รับ เช่น ความสามารถในการอ่าน การฟัง ระดับการศึกษาของผู้รับสาร

4. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ตัวผู้รับสาร
 5. ผู้บริหารสถานศึกษาดูแลเอาใจใส่ในการสื่อสารกับผู้รับสาร
 6. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารด้วยภาษาเดียวกันกับผู้รับสาร
 7. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตัวตามที่ผู้รับสารต้องการมองผู้รับสารในทัศนคติเชิงบวก
 8. ผู้บริหารสถานศึกษาหาประสบการณ์อันเป็นพื้นฐานร่วมระหว่างคู่สื่อสาร

บัลลังก์ มะเจียว, วาโร เฟ็งสัวส์ดีและวัลนิกา ฉลากบาง (2565, หน้า 90-97) กล่าวว่า การประเมินระดับการรับรู้ของผู้รับสาร มี 4 องค์ประกอบย่อยประกอบด้วย

1. ประสบการณ์การรับรู้
2. ความรู้การรับรู้
3. วัฒนธรรมองค์กร
4. ทักษะในการสื่อสาร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความเข้าใจผู้รับสารหมายถึงการรับรู้และตอบสนองต่อความต้องการ และลักษณะเฉพาะของผู้รับสาร องค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวผู้รับ เช่น ความสามารถในการอ่านและฟัง ระดับการศึกษา ทัศนคติ ภูมิหลัง และสถานการณ์แวดล้อม การคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้ผู้ส่งสารสามารถปรับรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. ช่องทางการสื่อสาร

4.1 ความหมายของช่องทางการสื่อสาร

ภากิตต์ตรีสกุล, วิภาณีแมนอินทร์, และเรวดี ไวยวาสนา. (2563, หน้า 88). ความหมายของช่องสารและสื่อซึ่งใช้ในการศึกษากระบวนการสื่อสารจากคำนิยามข้างต้นทำให้เห็นว่า คำทั้งสองคำมีความหมายที่แตกต่างกัน แต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวพันกันเพื่อนำสารไปสู่การรับรู้ของผู้รับสาร ดังนั้นจึงอนุโลมใช้คำทั้งสองคำนี้แทนกันและให้มีความหมาย 3 ประการ ดังนี้

- 1) ตัวกลางในการนำสารจากผู้ส่งสารมายังผู้รับสาร ได้แก่ คลื่นแสง คลื่นเสียง วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- 2) พาหนะของสิ่งที้นำสารไปสู่ประสาทรับรู้สีกทั้ง 5 ของมนุษย์ ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัส ตัวอย่างเช่น อากาศซึ่งเป็นตัวนำ คลื่นเสียงไปสู่ประสาทรับการได้ยิน
- 3) วิธีการเข้ารหัสและถอดรหัสสาร (Mode of encoding and decoding) เช่น การใช้วิธีพูด หรือวิธีเขียน

Scott M. Cutlip and Allen H. Center Glen M Broom (1958, pp.140- 141 อ้างถึงใน พรทิพย์ เฟื่องกลัด, 2560, หน้า 32-33) กล่าวถึง องค์ประกอบของการ ติดต่อสื่อสารเพื่อที่ขจัด อุปสรรคในการติดต่อสื่อสาร

ช่องทางข่าวสาร (channels) การกำหนดช่องทางในการติดต่อสื่อสารต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะทำ ให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อมั่น เพราะการเกิดความเชื่อมั่นเป็นเรื่องยากลำบาก นอกจากนี้ช่องทาง ข่าวสารที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับการแพร่ข่าวสารด้วย ข่าวสารจะแพร่ได้ดี จะต้องถูกส่งให้ถูกช่องทางการติดต่อสื่อสารนั้น ๆ ซึ่งควรเลือกช่องทางที่ทางที่เกิดผลเร็วที่สุด

กล่าวสรุปได้ว่าความหมายของช่องทางการสื่อสารเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำสารจากผู้ส่งไป ยังผู้รับสารวิธีหรือเครื่องมือที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ในการส่งสารหรือข้อมูลไปยังผู้รับสาร โดยพิจารณาจาก ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเร่งด่วนของสถานการณ์ และความสามารถในการกระจายข้อมูลให้ รวดเร็วและทั่วถึง เช่น การประชุม แอปพลิเคชันสื่อสาร (Line, Messenger) หรือ E-mail เพื่อให้การ สื่อสารมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหารและครู

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.2.1 ความหมายของการปฏิบัติงานของครู

มีนักการศึกษา นักวิชาการ ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานของครู ดังนี้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2556, หน้า 42) กล่าวถึงการปฏิบัติที่ครูทั่วไปในประเทศ ต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติ นอกเหนือการสอนว่ามีมากมายหลายประการ ซึ่งอาจสรุปได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. หน้าที่ทั่วไปของครูทุกคนหรือครูประจำชั้น ได้แก่ การบันทึก จำนวนนักเรียนที่มา เรียน ขาดเรียนทุกวัน และรวมเวลา เรียนตลอดจนหาจำนวนเฉลี่ยถึง สิ้นเดือน สำนวณจำนวนหนังสือ เพื่อป้องกันการสูญหาย สำนวณโต๊ะ เก้าอี้ภายในห้องเรียน อย่างน้อยภาคละครั้ง ทำสมุดประจำชั้น

สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนทำหน้าที่ ปฐมพยาบาล พานักเรียนไปตรวจรักษาเมื่อเจ็บป่วย และเป็นผู้แนะแนวนักเรียน

2. หน้าที่บริหารและธุรการ ได้แก่ ควบคุมการขายอาหาร ทำอาหารขายหนังสือและอุปกรณ์รวมทั้งสิ่งมาขาย เก็บค่าบำรุงการศึกษาและออกใบเสร็จ ดูแลการทำสวนของโรงเรียนและการเงินที่ได้จากผลผลิต ดูแลการใช้รถของโรงเรียน จัดการป้องกันอัคคีภัยและการฝึกเตรียมพร้อมเมื่อเกิดเพลิงไหม้และจัดประชุมผู้ปกครอง

3. หน้าที่พิเศษภายนอกโรงเรียน ปกติครูจะมีหน้าที่พิเศษหนึ่ง หรือสองอย่าง ทุกคนโดยแบ่งกันระหว่างคณะครู เช่น จัดกิจกรรมกีฬา ดูแลห้องสมุด เป็นที่ปรึกษาชุมชนกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนเป็นครูฝึกดนตรี ดูแลงานยุวกาชาด ลูกเสือ ยุวเกษตร จัดละคร จัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น

4. หน้าที่พิเศษภายนอกโรงเรียน ครูในประเทศที่กำลังพัฒนา มักจะได้รับมอบหมายหน้าที่นอกเหนือจากหน้าที่ประจำโรงเรียน เช่น คุมสอบตรวจข้อสอบ คิดคะแนนในการสอบต่าง ๆ ในจังหวัด ในเกือบทุกประเทศ ครูจะต้องพร้อมเสนอที่จะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างปิดเทอม เว้นเสียแต่กรณีที่ได้รับอนุญาตให้ตลอดปีเนื่องจากถือกันว่า การปิดภาคเรียนมีไว้สำหรับนักเรียนมิใช่สำหรับครู นอกจากนี้ครูยังทำหน้าที่สำรวจสำมะโนประชากร เป็นกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและหน้าที่อื่น ๆ อีกมาก

รณชิต ฤทธิ์สำเร็จ (2558, หน้า 15) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของ ครูผู้สอน หมายถึง การทำหน้าที่และการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา โดยเฉพาะหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของครูผู้สอน ฐิติณัฐ ปรง

ชัยภูมิ (2561, หน้า 65) ได้กล่าวถึงความหมายของการ ปฏิบัติงานของครูผู้สอนไว้ว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอน หมายถึง ความสามารถในการ ทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างดี ด้วยความเต็มใจ และก่อให้เกิดประโยชน์ในองค์ประกอบของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ การบริการที่ดี มีการพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ตลอดจนการทำงานเป็นทีม การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจ เพื่อนร่วมงานละปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจ และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อองค์กร

กล่าวโดยสรุปได้ว่ากล่าวโดยรวม การปฏิบัติงานของครูไม่ได้จำกัดเฉพาะการสอน แต่ครอบคลุมบทบาทการบริหาร การสนับสนุนกิจกรรม และการพัฒนาทั้งผู้เรียนและตนเองในทุกมิติ.

2.2.2 มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติ

ตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการ จากวิชาชีพได้ว่า เป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่มีกฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพ ทางการศึกษาและกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนด สำหรับผู้ที่เข้ามา ประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอ ที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะ สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐาน แสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษาได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผล เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญใน การประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้าน และความชำนาญ ตามลำดับคุณภาพของมาตรฐาน การปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมี การพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนด ว่ามีความรู้ความสามารถ และ ความชำนาญเพียงพอ ที่จะดำรงสถานภาพของการประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือ การ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตน ของผู้ประกอบ วิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการ ประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 37-38) ระบุว่า ตามแบบแผน พฤติกรรมตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติ ผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทำให้เกิดความเสียหาย แก่บุคคลอื่น จนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐาน วิชาชีพวินิจัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ 1) ยกข้อ กล่าวหา 2) ตักเตือน 3) ภาคทัณฑ์ 4) พักใช้ ใบอนุญาตที่กำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี และ 5) เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 54) ตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ ของวิชาชีพที่ คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิด จรรยาบรรณของวิชาชีพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึง คุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพ วินิจัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 1) ยกข้อกล่าวหา 2) ตักเตือน 3) ภาคทัณฑ์ 4) พักใช้ ใบอนุญาตที่กำหนดเวลา ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี และ 5) เพิกถอน

ใบอนุญาต (มาตรา 54) มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพให้สมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม ซึ่งในที่นี้ ได้กล่าวเพียงมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีทั้งหมด 12 มาตรฐาน คือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดกับผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ซึ่งทั้ง 12 มาตรฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ครูอยู่เสมอ หมายถึง การค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงาน หรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผล ที่จะเกิดกับผู้เรียน การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การใช้ ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา ความต้องการ ที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริม พัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือ สร้างแผนการสอนบันทึกการสอนหรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ การประดิษฐ์คิดค้นผลิตเลือกใช้ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผลถาวร ที่เกิดกับผู้เรียน การจัดการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการ แสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคล ด้วยการปฏิบัติจริงและสรุปความรู้ ทั้งหลายได้ด้วยตนเองก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจน เป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัว ผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่าง มีระบบ การรายงาน ผล การพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัย และการ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยครุณาเสนอรายละเอียด ปฏิบัติในรายละเอียดดังนี้ 1) ปัญหาความต้องการ ของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา 2) เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ 3) ผลการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ใน การปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติใน ด้านบุคลิกภาพทั่วไปการแต่งกายกริยาวาจาและจริยธรรม ที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่าง สม่าเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็น แบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การตระหนักถึงความสำคัญ รับ ฟังความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อน ร่วมงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของสถานศึกษาและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ นั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์การ ตระหนักถึงความสำคัญ รับฟัง ความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชนและร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา งานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษา มีการยอมรับซึ่งกันและกันและปฏิบัติงานร่วมกันด้วย ความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การค้นหาสังเกตจดจำ และ รวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและใช้ ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเองพัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดย การนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ มาในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนที่ถาวรเป็น แนวทางใน

การแก้ปัญหาของครูอีก แบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนาครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผ่านมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนากำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในกาแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมที่ตรงตัว ครูสามารถมองหักมุมในทุก ๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

ราชกิจจานุเบกษา (2561, หน้า 10) ได้บัญญัติเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดการพิจารณา โดยให้ยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใส และพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤดีในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังนี้

1. การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การรักษาวินัย
5. คุณธรรม จริยธรรม
6. จรรยาบรรณวิชาชีพ

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดไว้ว่า “มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงาน และการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง” โดยผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ครู

- 1.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
- 1.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็น

พลเมืองที่เข้มแข็ง

- 1.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของ ผู้เรียนแต่ละ

บุคคล

- 1.4 สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้าง นวัตกรรม

1.5 พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. การจัดการเรียนรู้

2.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้

2.2 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผน และจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดและมีความเป็นนวัตกร

2.3 ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

2.4 จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสุขในการเรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน

2.5 วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.6 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ

3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

3.3 ศึกษาเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม

3.4 ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

ราชกิจจานุเบกษา (2563, หน้า 12-14) ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐาน วิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน โดย “มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการ

เรียนรู้หรือการจัด การศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง” ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพ ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ครู

1.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู

1.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่าง ของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ละบุคคล

1.3 สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และผู้สร้าง นวัตกรรม

1.4 พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม

จริยธรรมและเป็นพลเมืองดี

2. การจัดการเรียนรู้

2.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการ พัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ให้มีปัญญา รู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน

2.3 ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคล

อย่างเป็นระบบ

2.4 วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนา วิชาชีพ

2.6 สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียน

2.7 การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน

2.8 การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

3.3 ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม

3.4 ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัย

1. งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน

อัญชลี กิสี (2551, หน้า 81-83) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลีมีรูปแบบการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายแบบพบว่า อยู่ในระดับมากทุกแบบ ยกเว้น แบบมีระเบียบอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูหัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนเครือพระแม่มาลี มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายแบบพบว่า แบบสั่งการ แบบมีชีวิตชีวา แบบเห็นอกเห็นใจ อยู่ในระดับมาก ส่วนแบบมีระเบียบ อยู่ในระดับปานกลาง 3) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของหัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของหัวหน้ากลุ่มสาระ โรงเรียนในเครือพระแม่มาลี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แบบสั่งการ และแบบมีชีวิตชีวา ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับแบบเห็นอกเห็นใจ และแบบมีระเบียบ ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 5) ครูที่มี ตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูหัวหน้ากลุ่มสาระ โรงเรียนในเครือพระแม่มาลี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 6) ครูที่สอนระดับช่วงชั้นที่ทำการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูหัวหน้ากลุ่มสาระ โรงเรียนในเครือพระแม่มาลี มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ยิ่งลักษณ์ ระรวยทรง (2557, หน้า 110) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .0172

จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พานิช (2558, หน้า 120-145) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการทำงาน เป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร ความแจ่มแจ้งของข่าวสาร ความสามารถของผู้รับสาร เนื้อหาสาระ ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความสม่ำเสมอต่อเนื่องกันและความน่าเชื่อถือ 2) ประสิทธิภาพการทำงาน เป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ สัมพันธภาพระหว่างกลุ่ม การเปิดเผยและการเผชิญหน้า การตรวจสอบ ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ภาวะผู้นำที่เหมาะสมกระบวนการ ทำงานและการตัดสินใจที่ถูกต้อง บทบาทที่สมดุลและความชัดเจนของเป้าหมาย การพัฒนาตนเอง การสนับสนุนและไว้วางใจต่อกัน การติดต่อสื่อสารที่ดีและความร่วมมือ และความขัดแย้ง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r = 0.80$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวนีย์ คุณะกุงและฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน (2558, หน้า 249-259) ได้ทำการวิจัย เรื่องการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานโรงเรียนของกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้านผู้ตอบแบบสอบถามมีความ คิดเห็นว่าผู้บริหารมีการสื่อสาร ในทางปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการ การสื่อสาร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสื่อสารแบบหลักเลี้ยง การสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสารแบบตั้งรับ 2) การบริหารงานงบประมาณ การสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสื่อสารแบบเสมอภาคและการสื่อสารแบบหลักเลี้ยง ส่วนการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสารแบบตั้งรับ 3) การบริหารงานบุคคล พบว่าการ สื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสื่อสารแบบรวบรัด ส่วนการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสารแบบเสมอภาค และ 4) การบริหารงานทั่วไป การสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสื่อสารแบบควบคุม ส่วนการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสารแบบมีโครงสร้าง

อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562, หน้า 136-144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา และนำเสนอรูปแบบของ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วย 4 หัวข้อ คือ 1) ความหมายและองค์ประกอบของทักษะในศตวรรษที่ 21 2) ความหมาย และความสำคัญของทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 3) ความสำคัญของทักษะการ สื่อสารที่มีต่อผู้บริหาร ในศตวรรษที่ 21 และ 4) รูปแบบ

และระดับของการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งของ ผู้นำและผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเลือกใช้รูปแบบ และระดับของการสื่อสารให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ มิเช่นนั้นอาจเกิดปัญหาความขัดแย้ง ระหว่าง บุคลากร หรือระหว่างบุคลากรกับองค์กร จนนำมาสู่ความล้มเหลวของการ บริหารสถานศึกษาได้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้สามารถใช้ทักษะ การสื่อสารอย่างเชี่ยวชาญ เพื่อลดปัญหาดังกล่าว ตลอดจนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และความเชื่อมั่นให้กับผู้บุคลากรในสถานศึกษา เกิดความร่วมมืออย่างแข็งแกร่งในการ ดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สามารถยืนหยัดได้อย่างมั่นคงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

ธีรวิทย์ แพบัว (2564, หน้า 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและ 3) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การพูดการเขียน ท่าทางและสื่อ/เทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิชยา พานธงรักษ์ ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านความน่าเชื่อถือ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความชัดเจน และด้านความเข้าใจ ผู้รับสาร 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ที่มีต่อทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่มีตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร

สถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความชัดเจน ด้านความเข้าใจผู้รับสาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา ไม่แตกต่างกัน

วชิรินทร์ ถาปนแก้ว (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด 2. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารพบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน พบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

ธิตติพัทธ์ อยู่จิตร(2556, หน้า 107-108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของครู โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติงานของครู โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ผู้เรียน และตัดสินใจปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษาสูงสุด และวิทยฐานะ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบรายคู่พบว่า เมื่อจำแนกตามอายุ ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ และจำแนกตามอายุราชการและวิทยฐานะ ด้านสร้างโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกันแตกต่างกัน 4. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r_{xy}=.741$) 5. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านความเข้าใจผู้รับสาร (X3)

และด้านความน่าเชื่อถือ (X1) โดยอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 57.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 271.6 การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ของผู้บริหาร จำนวน 2 ทักษะ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน คือ ทักษะด้านความเข้าใจผู้รับสารและทักษะด้านความน่าเชื่อถือ

จิรประภา อวิรุทธพาณิชย์ (2557, หน้า 50-52) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ 2) แนวทางการส่งเสริม พบว่า ควรจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การอบรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยสู่การปฏิบัติจริง การฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรในภาพรวมทุกรายวิชาสู่การปฏิบัติใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่สื่อการสอน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิด เทคนิค วิธีการผลิตและการใช้สื่อ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้นวัตกรรมและมีการนิเทศพัฒนาผู้เรียน สร้างนวัตกรรมพัฒนาด้านระเบียบวินัย และจริยธรรม เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนมีส่วนร่วมในเป้าหมายการวางแผนพัฒนาพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ จัดประชุมปรึกษาหารือกับชุมชนเพื่อบูรณาการการสอนกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ร่วมคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ข่าวสารในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนอย่างมีเหตุผล พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนพัฒนาและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยการนิเทศ ติดตามการวิเคราะห์แนวทางในการแก้ปัญหาโดยใช้องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนการสอน

กรรณิการ์ บุญอาจ (2561, หน้า 80 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ธนพล สะพังเงิน (2564, หน้า 148-150) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของ

ครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธิกานต์ บริเอก (2564, หน้า 340-344) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาและการปฏิบัติงานของ ครูผู้สอนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอน คือ ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุณดา โชติไสว (2565, หน้า 156-157) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานของครู ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนก ตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานของ ครู คือ ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการโรงเรียน และภาวะผู้นำทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 7) การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะ ผู้นำของผู้บริหารจำนวน 2 ด้านที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู คือ ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ และด้านภาวะผู้นำทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล

3. งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

หทัยทิพย์ ลิขิตทกสมิต (2554, หน้า 124) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดต่อสื่อสารของ ผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลของการวิจัยสรุปประเด็นได้ดังนี้ 1) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความน่าเชื่อถือ ด้านศักยภาพในการรับ และส่งสารด้านช่องทางข่าวสาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านด้านความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอ ด้านบริบท สถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อม ด้านเนื้อหา ด้านความชัดเจน อยู่ในระดับมากตามลำดับ 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้าน การพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ด้านการพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน ด้านการพัฒนาความสามารถในทางวิชาการ อยู่ในระดับมากตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสัมพันธ์กับการ ปฏิบัติงานของครู ด้านการพัฒนาสถานศึกษา ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการ พัฒนาความสามารถในทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Kirby (1926, p. 64) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดย วิเคราะห์บริบท สภาพแวดล้อมที่เน้นประสบการณ์ในการบริหารงานโดยหาความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมที่เน้นประสบการณ์ในการบริหาร โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่เน้น ประสบการณ์ในการบริหารงานกับการบริหารกับผลงานการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้ งานวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนในรัฐมิชิแกนจำนวน 605 คน พบว่าบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมทางบวกช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยกระดับการพัฒนาทีมงานและ การทำงานแบบมีส่วนร่วม ประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการ บริหารงานและสนับสนุนการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพนอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการทำงานแบบท้าทายกระตุ้นให้เกิดการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมงาน

Poojaba (2015, pp. 29-31) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพการสื่อสาร คือ กุญแจสู่ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จด้านวิชาการของผู้ประกอบ อาชีพ ต้องได้รับการฝึกฝนในด้านวินัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ บทความด้านนี้นำเสนอ วิธีการที่ละขั้นตอนเพื่อวินัยของการสื่อสารของมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการ สื่อสารแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน เพื่อเพิ่มสภาพแวดล้อมประสิทธิภาพการสื่อสาร โดยการ ทำเช่นนั้น พวกเขาจะโดดเด่นเป็นความสามารถมากขึ้นและมากขึ้น มีความสามารถในการ โนมินา นว และถ่ายทอดความคิดและแนวคิดต่อผู้ร่วมงานและคนอื่น ๆ กระบวนการ สื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ 7 ขั้นตอน ช่วยให้ผู้พูดเข้าใจ โครงสร้างของการสื่อสารที่จะเป็น ประโยชน์ต่อผู้ฟัง มากที่สุด ครั้งนี้ได้รับการจัดตั้งขึ้นจากนั้นผู้พูด ก็สร้างสายสัมพันธ์และ เริ่มกระบวนการทำความเข้าใจกระบวนการทัศนของผู้ฟัง เมื่อกระบวนการทัศนของผู้ฟังเข้าใจผู้พูด ก็สามารถส่งข้อความ ที่ต้องการจากนั้นพิจารณาว่า ได้รับข้อความตามที่ต้องการหรือไม่ กระบวนการนี้รวดเร็วและ สามารถทำได้ ในระหว่างการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ ท่ามกลางสิ่งสำคัญการประชุมหรือ จากการนำเสนอแพลตฟอร์ม สามารถดำเนินการ เป็นกลุ่มใหญ่ หรือตัวต่อตัว

Dawn E. Tyler (2016, p. 2) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเวอร์จิเนีย ด้านความเป็นผู้นำการสื่อสารและความ พยายามในการเปลี่ยนแปลงองค์กร พบว่า พฤติกรรมด้านการสื่อสารของผู้บริหาร กับครูผู้สอนมีส่วนช่วยให้ ครูผู้สอนพัฒนาสมรรถนะที่ดีขึ้น การสื่อสารที่มีส่วนช่วยในการ พัฒนาสมรรถนะครูเหล่านี้คือ การสื่อสารแบบเผชิญหน้า การสื่อสารในตอนประชุม และการสื่อสารในขณะนิเทศการสอนในระดับชั้นในแต่ละสัปดาห์ ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยนี้ สรุปไว้ว่าทักษะการสื่อสารเป็นสิ่งที่จำเป็นในการสร้างความเชื่อใจระหว่างผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ด้วยความสัมพันธ์ในความเชื่อใจสามารถทำให้ครูผู้สอนทำการสอนได้อย่าง มี ประสิทธิภาพ การอบรมความเป็นผู้นำองค์กรให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งในหน่วยงานที่ต้องใช้การสื่อสารที่ดีในการปฏิบัติซึ่งจะสามารถนำโรงเรียนไปสู่โรงเรียนที่มีคุณภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ครูปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยจากการศึกษาเอกสารในเรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารกับ มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาผู้วิจัยได้ประมวลความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยใช้ ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกรวมอยู่ในรูปของคำพูด สัญลักษณ์ ตัวอักษรและมุ่งให้เกิดความเข้าใจระหว่างครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับสารและตัวผู้บริหาร

1) ความน่าเชื่อถือ หมายถึง คุณลักษณะที่สำคัญในการสื่อสาร ในด้านการวัดผลที่มีความสอดคล้องกัน ในแง่ของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับสาร โดยการสื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือ มั่นใจ มีข้อมูลที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจน สามารถสร้างความไว้วางใจ ทำให้ผู้รับสารยอมรับข้อมูลและสารที่ส่งออกไปได้อย่างเต็มใจ เพื่อให้การสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่.

2) ความชัดเจน หมายถึง ความชัดเจนในการสื่อสาร การใช้ภาษาที่เรียบง่าย ตรงประเด็น และกะทัดรัด เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่มีความคลุมเครือหรือหลายแง่มุม ซึ่งจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ โดยไม่ทำให้เกิดความสับสนหรือความเข้าใจผิดระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งในกรณีของการพูดหรือการเขียน

3) ความเข้าใจผู้รับสาร หมายถึง ความเข้าใจผู้รับสารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร โดยผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารของผู้รับสาร ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องรับฟังความต้องการของผู้รับสาร เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร รวมถึงใช้สื่อหรือช่องทางที่เข้าใจง่าย

4) ช่องทางการสื่อสาร หมายถึง ช่องทางการสื่อสารช่องทางการสื่อสารเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับสารวิธีหรือเครื่องมือที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ในการส่งสารหรือข้อมูลไปยังผู้รับสาร โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของเนื้อหา ความเร่งด่วนของสถานการณ์ และความสามารถในการกระจายข้อมูลให้รวดเร็วและทั่วถึง เช่น การประชุม แอปพลิเคชันสื่อสาร (Line, Messenger) หรือ E-mail เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหารและครู

ส่วนมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพ (ฉบับที่

4) พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง การปฏิบัติงานของครูโดยมีความมุ่งมั่น พัฒนาผู้เรียนด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการเรียนรู้เอาใจใส่และยอมรับ ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์โดยผ่านกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผล และด้านการประเมินผล การจัดการเรียนรู้

3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีและต่อเนื่อง ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ผ่านการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากแหล่ง เรียนรู้นอกห้องเรียน และสร้างความเข้าใจอันดีต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมและบริบทของ ชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในการวิจัยเรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยมีขั้นตอนรายละเอียดดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2567 จาก 51 แห่ง จำนวน 2,189 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 139 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2,050 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 607 – 610) จำนวน 322 คน ดังรายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่งหน้าที่ตามตารางที่ 3.1

3.1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน และครู จำนวน 302 คน รวมทั้งสิ้น 322 คน

3.1.2.2 สุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู แล้วคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากร

3.1.2.3 สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อให้ได้ครบตามจำนวนสัดส่วนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู และกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ ดังรายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่งหน้าที่ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนผู้บริหารและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู

ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เล็ก	6	7	60	67	1	9	10
กลาง	27	57	533	590	8	78	86
ใหญ่/ใหญ่พิเศษ	18	75	1,457	1,532	11	215	226
รวมทั้งสิ้น	51	139	2,050	2,189	20	302	322

ที่มา : งานวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความน่าเชื่อถือ 2) ความชัดเจน

3) ความเข้าใจผู้รับสาร 4) ช่องทางการสื่อสาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเห็นว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.3.2 สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.3 ตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมินความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Rovinelli and Hambleton, 1977 อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 138) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้ แบบสอบถามทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร จำนวน 21 ข้อ และแบบสอบถามการ

ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เลย หนองบัวลำภูจำนวน 15 ข้อ

3.3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ มาหาคุณภาพรายข้อของ
เครื่องมือ โดยการหาค่าอำนาจจำแนก ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม

3.3.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Coefficient Alpha) ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งเกณฑ์กำหนดว่าต้องมีค่า
ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (อิทธิพัทธ์ สุธันพรกุล, 2556, น. 202) ตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ตัวแปร	ค่าความเที่ยง
ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	0.815
1. ด้านความน่าเชื่อถือ	0.783
2. ด้านความชัดเจน	0.858
3. ด้านความเข้าใจในการรับสาร	0.822
4. ช่องทางการสื่อสาร	0.799
การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	0.84
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู	0.871
2. การจัดการเรียนรู้	0.873
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	0.776

3.3.7 พิจารณาปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามรายข้อ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ
พิจารณาให้ความเห็นชอบจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ต่อไป ขั้นตอนและกระบวนการการสร้างและพัฒนาคุณภาพของแบบสอบถามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น
สามารถนำมาเขียนแสดงเป็นแผนภูมิที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงขั้นตอนกระบวนการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบสอบถาม	1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2 กำหนดกรอบประเด็นคำถาม 1.3 สร้างข้อคำถาม 1.4 ตรวจสอบความถูกต้อง นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)	2.1 เสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) 2.2 คำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item objective congruence : IOC) 2.3 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability)	3.1 ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน 3.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีการของ Cronbach 3.3 ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นกับเกณฑ์ และปรับปรุงแก้ไข (กรณีมีค่าอยู่ในระดับต่ำ) 3.4 ตรวจสอบความถูกต้องและจัดพิมพ์เอกสารฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้กำหนดตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน โดยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และบางส่วนนำส่งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ google form

3.4.4 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทำการตรวจ สอบความถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัย การคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.4.1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.4.3 วิเคราะห์ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

4.51 - 5.00 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.4 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

4.51 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในแต่ละตัวแปรและระหว่างตัวแปรพหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ภัทรพร เกษสังข์ (2549, น. 169 – 171) แล้วแปลความหมาย ดังนี้

มีค่า r 0.81 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

มีค่า r 0.61 - 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

มีค่า r 0.41 - 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

มีค่า r 0.21 - 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ

มีค่า r 0.01 - 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

มีค่า r 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์พิจารณาดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือใกล้เคียง 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ

3.4.6 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

3.5.1. สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

3.5.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.5.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.5.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

3.5.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.5.2.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4.3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4.6 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X	หมายถึง	ทักษะการสื่อสาร
x_1	หมายถึง	ความน่าเชื่อถือ
x_2	หมายถึง	ความชัดเจน
x_3	หมายถึง	ความเข้าใจของผู้รับสาร
x_4	หมายถึง	ช่องทางการสื่อสาร

Y	หมายถึง	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
y_1	หมายถึง	การปฏิบัติหน้าที่ครู
y_2	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้
y_3	หมายถึง	ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
*	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนาย
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ
S.E. _B	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ
F	หมายถึง	ค่าอัตราส่วนเอฟ
$\hat{Z}$	หมายถึง	คะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	หมายถึง	คะแนนดิบ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	124	38.50
1.2 หญิง	198	61.50
รวม	322	100.00
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	22	6.80
2.2 ครูผู้สอน	300	93.20
รวม	322	100.00
3. ขนาดของโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	31	9.60
3.2 ขนาดกลาง	68	21.10
3.3 ขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ	223	69.30
รวม	322	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 10 ปี	124	38.50
4.2 10-20 ปี	144	44.70
4.3 มากกว่า 20 ปี	54	16.80
รวม	322	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 322 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 และเพศชาย จำนวน 124 คน

คิดเป็นร้อยละ 38.50 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 93.20 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 รองลงมาเป็นขนาดกลาง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และขนาดเล็ก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ 10 - 20 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 รองลงมาเป็นน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 และมากกว่า 20 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ความน่าเชื่อถือ (x_1)	3.76	0.63	มาก	4
2. ความชัดเจน (x_2)	3.94	0.59	มาก	2
3. ความเข้าใจผู้รับสาร (x_3)	3.95	0.60	มาก	1
4. ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	3.94	0.71	มาก	3
รวม	3.88	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเข้าใจผู้รับสาร (x_3) ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ความชัดเจน (x_2) ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ

ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.71) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความน่าเชื่อถือ (x_1) ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_1) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความน่าเชื่อถือ (x_1)	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ในการสื่อสาร	3.78	0.67	มาก	4
2	ข้อมูลที่ผู้บริหารสื่อสารมีความน่าไว้วางใจ	3.94	0.64	มาก	1
3	ผู้บริหารอ้างอิงนโยบายหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการสื่อสารแต่ละครั้ง	3.88	0.78	มาก	2
4	บุคลิกภาพและท่าทางของผู้บริหารแสดงออกถึงความมั่นใจ	3.87	0.70	มาก	3
5	ครูเต็มใจในการรับข้อมูลหรือข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสื่อสารได้	3.74	0.72	มาก	5
รวม		3.76	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความน่าเชื่อถือ (x_1) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ข้อมูลที่ผู้บริหารสื่อสารมีความน่าไว้วางใจ ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารอ้างอิงนโยบายหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการสื่อสารแต่ละครั้ง ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.78) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ครูเต็มใจในการรับข้อมูลหรือข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสื่อสารได้ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความชัดเจน (x_2) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความชัดเจน (x_2)	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารสามารถอธิบายเนื้อหาหรือข้อมูลให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน	4.01	0.73	มาก	2
2	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เรียบง่ายและเข้าใจง่ายในการสื่อสาร	4.02	0.73	มาก	1
3	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารทางการพูดที่มีประสิทธิภาพ	3.99	0.77	มาก	3
4	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารมีการเขียนที่มีประสิทธิภาพ	3.91	0.83	มาก	5
5	การสื่อสารของผู้บริหารมีลำดับขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย	3.95	0.70	มาก	4
6	ผู้บริหารพยายามอธิบายหรือขยายความให้ชัดเจนเมื่อพบว่าผู้รับสารมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน	3.87	0.67	มาก	6
รวม		3.94	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความชัดเจน (x_2) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารใช้ภาษาที่เรียบง่ายและเข้าใจง่ายในการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสามารถอธิบายเนื้อหาหรือข้อมูลให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.73) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารพยายามอธิบายหรือขยายความให้ชัดเจนเมื่อพบว่าผู้รับสารมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.67)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความเข้าใจผู้รับสาร (x_3) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความเข้าใจผู้รับสาร (x_3)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้ของผู้รับสาร	3.89	0.71	มาก	6
2	ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ภาษาหรือคำศัพท์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารในโรงเรียน	3.90	0.72	มาก	3
3	ผู้บริหารสามารถปรับรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสารแต่ละกลุ่ม	3.89	0.67	มาก	5
4	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้รับสารอย่างเปิดใจ	3.89	0.65	มาก	4
5	ผู้บริหารให้โอกาสซักถามหรืออธิบายเพิ่มเติมเมื่อผู้รับสาร ไม่เข้าใจในสิ่งที่สื่อสาร	4.02	0.78	มาก	2
6	ผู้บริหารสื่อสารเรื่องที่ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร	4.02	0.73	มาก	1
รวม		3.95	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความเข้าใจผู้รับสาร (x_3) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารสื่อสารเรื่องที่ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารให้โอกาสซักถามหรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้รับสารไม่เข้าใจในสิ่งที่สื่อสาร ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.78) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้ของผู้รับสาร ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านช่องทางการสื่อสาร (x_4) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารใช้ช่องทางการประชุมเป็นประจำในการสื่อสารกับครู	3.89	0.82	มาก	3
2	ผู้บริหารใช้แอปพลิเคชันในการสื่อสาร เช่น Line, Messenger หรือ E-mail เพื่อแจ้งข่าวสารและนโยบายอย่างหลากหลาย	3.95	0.70	มาก	2
3	ช่องทางการสื่อสารที่ใช้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่สื่อสาร	3.87	0.67	มาก	4
4	ผู้บริหารเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามความเร่งด่วนของสถานการณ์	3.99	0.77	มาก	1
รวม		3.94	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านช่องทางการสื่อสาร (x_4) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} 3.94 =$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามความเร่งด่วนของสถานการณ์ ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารใช้แอปพลิเคชันในการสื่อสาร เช่น Line, Messenger หรือ E-mail เพื่อแจ้งข่าวสารและนโยบายอย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 3 ช่องทางการสื่อสารที่ใช้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่สื่อสาร ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.67)

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.7 - 4.12

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน (Y)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1)	3.89	0.74	มาก	3
2. การจัดการเรียนรู้ (y_2)	4.04	0.62	มาก	1
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3)	3.96	0.67	มาก	2
รวม	3.92	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ (y_2) ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.67) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ	3.91	0.83	มาก	3
2	ครูผู้สอนประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านความประพฤติและการดำรงชีวิต	4.16	0.65	มาก	1
3	ครูผู้สอนสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.89	0.80	มาก	4
4	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	4.04	0.69	มาก	2
5	ครูผู้สอนพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย	3.88	0.78	มาก	5
รวม		3.89	0.74	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ครูผู้สอนประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านความประพฤติและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ (y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ครูผู้สอนมีความเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางและสามารถนำไปใช้ในการสอน	4.06	0.69	มาก	1
2	ครูผู้สอนสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.99	0.76	มาก	4
3	ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียน	4.00	0.70	มาก	3
4	ครูผู้สอนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	3.98	0.72	มาก	5
5	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย	4.02	0.68	มาก	2
รวม		4.04	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนมีความเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางและสามารถนำไปใช้ในการสอน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ครูผู้สอนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ประสานงานและติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน	3.99	0.73	มาก	3
2	สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรในชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.10	0.72	มาก	1
3	ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียน เช่น ศูนย์วัฒนธรรม วิสาหกิจชุมชน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.98	0.75	มาก	4
4	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม	4.06	0.66	มาก	2
5	ร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.93	0.74	มาก	5
รวม		3.96	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรในชุมชนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.74)

4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	Y ₃	X	Y
X ₁	1								
X ₂	.675**	1							
X ₃	.655**	.725**	1						
X ₄	.664**	.796**	.746**	1					
Y ₁	.591**	.675**	.743**	.734**	1				
Y ₂	.581**	.606**	.696**	.706**	.669**	1			
Y ₃	.566**	.664**	.689**	.683**	.747**	.628**	1		
X	.846**	.765**	.706**	.857**	.734**	.660**	.650**	1	
Y	.611**	.686**	.702**	.734**	.899**	.687**	.889**	.721**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมมีค่า ($r_{xy} = 0.721$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 ในระดับสูง ส่วนทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ระหว่างตัวแปร ทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.611 - 0.734$)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ภายในตัวแปรภาวะทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ความชัดเจน (x_2) กับช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($r_{x_2x_4} = 0.796$) คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ความน่าเชื่อถือ (x_2) กับช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($r_{x_2x_4} = 0.664$)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ภายในตัวแปรการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (Y) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) ($r_{y_1y_3} = 0.747$) คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้ (y_1) กับความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) ($r_{y_1y_3} = 0.628$)

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลที่กำหนดไว้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.721$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องการสมมติฐานของการวิจัย ดังปรากฏดังตาราง 4.14

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1)

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษา (X)	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1)	
	Pearson Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ความน่าเชื่อถือ (x_1)	0.591**	ปานกลาง
2. ความชัดเจน (x_2)	0.675**	สูง
3. ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.743**	สูง
4. ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.734**	สูง

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) โดยรวม (r_{xy_1}) เท่ากับ 0.734 ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง 3 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเข้าใจของผู้รับสาร ($r_{x_3y_1} = 0.743$) ช่องทางการสื่อสาร ($r_{x_4y_1} = 0.734$) ความชัดเจน ($r_{x_2y_1} = 0.675$) และความน่าเชื่อถือ ($r_{x_1y_1} = 0.591$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนการสอน (y_2)

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษา (X)	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน (y_2)	
	Pearson Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ความน่าเชื่อถือ (x_1)	0.581**	ปานกลาง
2. ความชัดเจน (x_2)	0.606**	สูง
3. ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.696**	สูง
4. ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.706**	สูง

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนการสอน (y_2) โดยรวม (r_{xy2}) เท่ากับ 0.660 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง 3 ด้าน และปานกลาง 1 ด้านตามลำดับ โดยเรียงลำดับระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ช่องทางการสื่อสาร ($r_{x_4y_2} = 0.706$) ความเข้าใจของผู้รับสาร ($r_{x_3y_2} = 0.696$) ความชัดเจน ($r_{x_2y_2} = 0.606$) และความน่าเชื่อถือ ($r_{x_1y_2} = 0.581$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3)

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3)	
	Pearson Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ความน่าเชื่อถือ (x_1)	0.566**	ปานกลาง
2. ความชัดเจน (x_2)	0.664**	สูง
3. ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.689**	สูง
4. ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.683**	สูง

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) โดยรวม (r_{xy_3}) เท่ากับ 0.650 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง 3 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเข้าใจของผู้รับสาร ($r_{x_3y_3} = 0.689$) ความชัดเจน ($r_{x_2y_3} = 0.683$) ช่องทางการสื่อสาร ($r_{x_4y_3} = 0.664$) และความน่าเชื่อถือ ($r_{x_1y_3} = 0.566$)

4.6 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อคัดตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์ ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.204	0.183		1.113**	0.267
ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.350	0.064	0.354	5.490**	0.000
ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.313	0.068	0.268	4.621**	0.000
ความชัดเจน (x_2)	0.168	0.076	0.140	2.212**	0.028
ความน่าเชื่อถือ (x_1)	0.117	0.058	0.103	2.006*	0.046
R = 0.779 R ² = 0.607 Adjusted R ² = 0.602 F = 122.402					

**p < .01

*p < .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\beta = 0.354$) ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) ($\beta = 0.268$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความชัดเจน (x_2) ($\beta = 0.140$) และความน่าเชื่อถือ (x_1) ($\beta = 0.103$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.779 (R = 0.779) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60.70 (Adjusted R² = 0.607) สามารถ

เขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ std error พยากรณ์ ± 0.44616 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.204 + 0.350(x_4) + 0.313(x_3) + 0.168(x_2) + 0.117(x_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.354(x_4) + 0.268(x_3) + 0.140(x_2) + 0.103(x_1)$$

ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่าทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.116	0.169		0.188**	0.492
ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.538	0.063	0.441	8.568**	0.000
ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.419	0.053	0.405	7.875**	0.000
R = 0.790 R ² = 0.625 Adjusted R ² = 0.623 F = 265.685					

**p < .01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) และ ช่องทางการสื่อสาร (x_4) สามารถอธิบายความแปรปรวนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.790 ($R = 0.790$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 62.50 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.625$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.45353 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.116 + 0.538(x_3) + 0.419(x_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.441(x_3) + 0.405(x_4)$$

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.038	0.154		6.744**	0.002
ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.366	0.048	0.420	7.573**	0.000
ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.394	0.057	0.383	6.902**	0.000
R = 0.751 R ² = 0.564 Adjusted R ² = 0.561 F = 205.909					

**p < .01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) ($\beta = 0.394$) และ ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\beta = 0.366$) ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ (y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.751 ($R = 0.751$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 56.10 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.561$) และสามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.41235 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.038 + 0.0366(x_4) + 0.394(x_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.420(x_4) + 0.383(x_3)$$

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E. _B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.570	0.181		3.145*	0.002
ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3)	0.381	0.066	0.344	5.775**	0.000
ช่องทางการสื่อสาร (x_4)	0.246	0.063	0.263	3.877**	0.000
ความชัดเจน (x_2)	0.233	0.074	0.205	3.136**	0.000
R = 0.877 R ² = 0.770 Adjusted R ² = 0.767 F = 265.173					

**p < .01

*p < .05

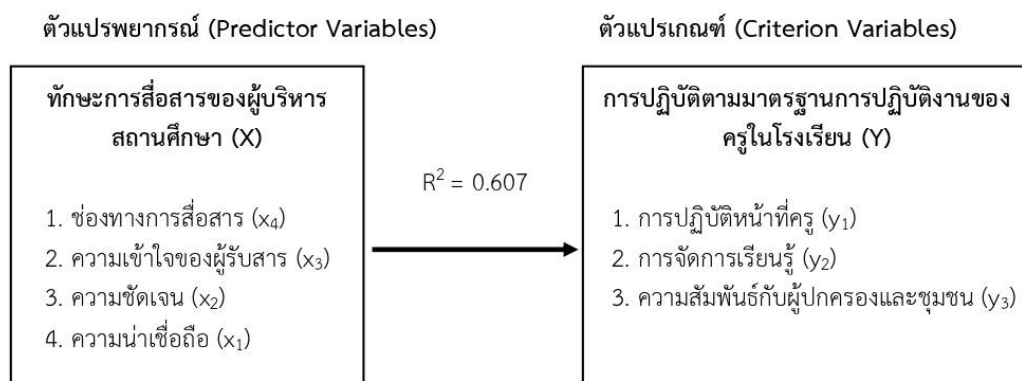
จากตารางที่ 4.18 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) ($\beta = 0.344$) ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\beta = 0.263$) และ ความชัดเจน (x_2) ($\beta = 0.205$) ตามลำดับ อธิบายความแปรปรวนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการพัฒนาตนเอง (y_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.877 ($R = 0.877$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 76.70 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.767$) และสามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.44984 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.570 + 0.381(x_3) + 0.246(x_4) + 0.233(x_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.344(x_3) + 0.263(x_4) + 0.205(x_2)$$

ภาพที่ 4.1 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู” เป็นการวิจัยเชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน 4) เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2567 จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.951 และ 0.934

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติอนุมานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อคัดตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 322 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 และเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 93.20 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 เมื่อพิจารณาตามขนาดของ โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่มาก จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 รองลงมา เป็นขนาดกลาง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และขนาดเล็ก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ 10 - 20 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 รองลงมาเป็นน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 และ มากกว่า 20 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการวิจัย

5.1.2.1 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ด้านความน่าเชื่อถือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อมูลที่ผู้บริหารสื่อสารมีความน่าไว้วางใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารอ้างอิงนโยบายหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการสื่อสารแต่ละครั้ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูเต็มใจในการรับข้อมูลหรือข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสื่อสารได้

2) ด้านความชัดเจน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้ภาษาที่เรียบง่ายและเข้าใจง่ายในการสื่อสาร รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถอธิบายเนื้อหาหรือข้อมูลให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ผู้บริหารพยายามอธิบายหรือขยายความให้ชัดเจนเมื่อพบว่าผู้รับสารมีความเข้าใจ คลาดเคลื่อน

3) ด้านความเข้าใจผู้รับสาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสื่อสารเรื่องที่ตรงตามความสามารถและความ สนใจของผู้รับสาร รองลงมา คือ ผู้บริหารให้โอกาสซักถามหรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้รับสาร ไม่เข้าใจ ในสิ่งที่สื่อสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้ของผู้รับสาร

4) ด้านช่องทางการสื่อสาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามความเร่งด่วนของสถานการณ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้แอปพลิเคชันในการสื่อสาร เช่น Line, Messenger หรือ E-mail เพื่อแจ้งข่าวสารและนโยบายอย่างหลากหลาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่องทางการสื่อสารที่ใช้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่สื่อสาร

5.1.2.2 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านความประพฤติและการดำรงชีวิต รองลงมา คือ ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง และสามารถนำไปใช้ในการสอน รองลงมา คือ ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรในชุมชนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

5.1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง เท่ากับ 0.721 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู เท่ากับ 0.734 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวม เท่ากับ 0.660 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยรวม เท่ากับ 0.650 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ภายในตัวแปรทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา(X) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ความชัดเจน (x_2) กับช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($r_{x_2x_4} = 0.796$) คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ความน่าเชื่อถือ (x_2) กับช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($r_{x_2x_4} = 0.664$)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ภายในตัวแปรการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (Y) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู (y_1) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) ($r_{y_1y_3} = 0.747$) คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้ (y_1) กับความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (y_3) ($r_{y_1y_3} = 0.628$)

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01

5.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\beta = 0.354$) ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) ($\beta = 0.268$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความชัดเจน (x_2) ($\beta = 0.140$) และความน่าเชื่อถือ (x_1) ($\beta = 0.103$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.779 ($R = 0.779$) รวมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60.70 (Adjusted $R^2 = 0.607$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ std error พยากรณ์ ± 0.44616 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.204 + 0.350(x_4) + 0.313(x_3) + 0.168(x_2) + 0.117(x_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.354(x_4) + 0.268(x_3) + 0.140(x_2) + 0.103(x_1)$$

ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการอภิปรายผลเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์รายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

5.2.1 ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ช่องทางการสื่อสาร ความเข้าใจผู้รับสาร ความชัดเจน และความน่าเชื่อถือ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีทั้งความสามารถในการเลือกใช้ช่องทางที่เหมาะสม สื่อสารที่ชัดเจน และสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้รับสารได้ดี

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการสื่อสารทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร ความเข้าใจของผู้รับสาร ความชัดเจน และความน่าเชื่อถือ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการเลือกช่องทางที่หลากหลายและเหมาะสมในการสื่อสารกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานของ พัชรินทร์ ถาปิ่นแก้ว (2566) ที่ศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งพบว่า ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านช่องทางการสื่อสารที่มีความหลากหลาย และช่วยให้ครูสามารถเข้าใจข้อมูลและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ คาร์ล อาร์ลีย์ (Carl Arlley, 2002) ที่ระบุว่า "ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร เพราะช่วยลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลและส่งเสริมการตัดสินใจที่แม่นยำ"

ด้านความเข้าใจของผู้รับสาร ก็มีคะแนนในระดับมาก เป็นลำดับถัดมา สะท้อนว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการถ่ายทอดสารให้เข้าใจง่าย ตรงประเด็น และมีปฏิสัมพันธ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารซักถามหรือสะท้อนกลับ ซึ่งสนับสนุนโดยงานวิจัยของ ศศิวรรณ ทศนเอี่ยม (2565) ที่พบว่า ผู้บริหารและนักวิชาการที่เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสองทาง จะช่วยเพิ่มความเข้าใจและลดข้อผิดพลาดในการทำงาน ด้านความชัดเจนของสารและความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร แม้จะมีระดับคะแนนน้อยที่สุดใน

กลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารยังคงสามารถรักษาความน่าเชื่อถือในบทบาท และสามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ไม่กำกวม ซึ่งเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับแนวคิดของ เดล คาร์เนกี (Carnegie, 2015) ที่ชี้ว่าผู้นำที่มีความน่าเชื่อถือจะส่งผลให้การสื่อสารในองค์กรได้รับการตอบสนองเชิงบวกและสร้างแรงจูงใจได้มากขึ้น ในทำนองเดียวกัน งานของ เกษราภรณ์ งามสุวรรณฉาย และคณะ (2565) พบว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารของพนักงานสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องภายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยฉบับนี้ที่เน้นการสื่อสารภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน แนวคิดของ Robbins & Judge (2019) ก็เน้นว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของผู้นำสามารถสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมการยอมรับ และผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

5.2.2 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และการปฏิบัติหน้าที่ครูตามลำดับ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบและความใส่ใจของครูในการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพครู

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูตามลำดับ ซึ่งอาจสะท้อนถึงแนวโน้มของครูที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการศึกษาที่ยั่งยืน ครูในพื้นที่ดังกล่าวมีความตั้งใจในการดำรงตนอย่างมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ โดยมีพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งมั่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ รับผิดชอบในภาระงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งนี้ ยังให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563, หน้า 80) ซึ่งระบุว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีสมรรถนะหลักในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนาตนเอง ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน โดยมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานเลขาธิการ

ครูสภา (2562) ที่เน้นย้ำให้ครูต้องเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม ซึ่งปรากฏอย่างเด่นชัดในผลการวิจัยครั้งนี้ว่าครูในพื้นที่ที่มีการยึดมั่นและดำรงตนตามแนวทางดังกล่าวอย่างแท้จริง งานของ ศศิวรรณ ทศนเอี่ยม และคณะ (2565) ยังระบุเพิ่มเติมว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในบริบทสุขภาพในยุควิถีใหม่ก็สามารถอยู่ในระดับสูงได้เช่นกัน หากมีระบบการพัฒนาตนเองและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งยืนยันถึงความสำคัญของการพัฒนาเชิงรุกและการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกัน พชรินทร์ ถาปิ่นแก้ว (2566) ก็รายงานว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะเมื่อครูดำรงตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องแนวคิดของ Hoy & Miskel (2005) ก็ชี้ให้เห็นว่า ครูที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะสามารถสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนได้อย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีการปฏิบัติงานในระดับมาตรฐานที่ดีมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ และเป็นต้นแบบของการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศต่อไป

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะว่าทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า ยิ่งผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารที่ดีมากเพียงใด ยิ่งส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานของกิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563) ซึ่งพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำและทักษะการสื่อสาร มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของครูในด้านการงานและการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ยังตรงกับ แนวคิดของ Hoy และ Miskel (2005) ที่เสนอว่า ผู้นำทางการศึกษาที่มีความสามารถในการสื่อสาร จะสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ร่วมมือ และกระตุ้นการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น Robbins และ Judge (2019) ก็เน้นว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้บริหารกับบุคลากร เป็นเครื่องมือ

สำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจ เป้าหมายร่วม และการสร้างแรงจูงใจในที่ทำงาน ขณะเดียวกัน งานของ พัชรินทร์ ถापันแก้ว (2566) ยังระบุว่า ผู้บริหารที่สามารถสื่อสารได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม จะทำให้ครูเข้าใจทิศทางการดำเนินงาน ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่มีคุณภาพ และเกิดความร่วมมือในองค์กร เกษราภรณ์ งามสุวรรณฉาย และคณะ (2565) ก็พบว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารในองค์กรภาคบริการ ส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านความร่วมมือ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบในหน้าที่

5.2.4 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร (x_4) ($\beta = 0.354$) ความเข้าใจของผู้รับสาร (x_3) ($\beta = 0.268$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความชัดเจน (x_2) ($\beta = 0.140$) และความน่าเชื่อถือ (x_1) ($\beta = 0.103$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.779 ($R = 0.779$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60.70 (Adjusted $R^2 = 0.607$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ std error พยากรณ์ ± 0.44616 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า “มีตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 ตัวแปร ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู และมีตัวแปรอำนาจพยากรณ์เกินมากกว่าที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2563) เรื่อง “คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน” ซึ่งพบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการพัฒนาสมรรถนะของครู โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีมและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับงานของ พัชรินทร์ ถापันแก้ว (2566) เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู” ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ช่องทางการสื่อสารและความเข้าใจของผู้รับสารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานของครู และสามารถพยากรณ์ผลลัพธ์เชิงพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 สอดคล้องกับงานของ ศศิวรรณ ทศนเอี่ยม และคณะ (2565) ในหัวข้อ “ผลของโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารด้านสุขภาพยุควิถีใหม่” ที่พบว่า การสื่อสารแบบสองทาง โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจของผู้รับสารและความชัดเจนของสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางถึงสูงกับการลดข้อผิดพลาดและเพิ่มความร่วมมือในการทำงาน Hoy และ Miskel (2005) ก็สนับสนุนแนวคิดในเชิงทฤษฎีว่า ความสามารถในการสื่อสารของผู้นำ โดยเฉพาะในด้านความชัดเจนและความน่าเชื่อถือของสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรการศึกษาในระดับสูง Robbins และ Judge (2019) ยังอธิบายว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของผู้นำ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมและความเข้าใจผู้รับสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับแรงจูงใจของบุคลากรและการลดความคลาดเคลื่อนในการสื่อสารภายในองค์กร สุดท้ายนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษราภรณ์ งามสุวรรณฉาย และคณะ (2565) เรื่อง “การพัฒนาทักษะการสื่อสารของพนักงานบริษัทโลจิสติกส์...” ซึ่งแม้จะอยู่ในบริบทของภาคเอกชน แต่ก็ชี้ให้เห็นว่า การเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมและการสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากการศึกษา พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ช่องทางการสื่อสาร ความเข้าใจผู้รับสาร ความชัดเจน และความน่าเชื่อถือ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรได้รับการส่งเสริมให้ใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถสร้างความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2 จากการศึกษา พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ที่รองรับผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเนื้อหาอย่างเพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่การวางแผน บูรณา

การหลักสูตร การออกแบบกิจกรรม ไปจนถึงการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามสภาพจริงของผู้เรียน อีกทั้งควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยรวม

5.3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะด้านช่องทางการสื่อสารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในโรงเรียน เช่น การประชุมประจำเดือน การสื่อสารผ่านไลน์กลุ่ม หรือแอปพลิเคชันด้านการบริหาร การศึกษา ควบคู่กับการสร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจ ความไว้วางใจ และการมีส่วนร่วมในเชิงวิชาชีพของครู เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้วยความเต็มใจ มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.2.1 ควรศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารในลักษณะเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพื้นที่หรือเขตการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้เห็นบริบทและปัจจัยที่ส่งผลแตกต่างกันอย่างชัดเจน

5.3.2.2 ควรใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเพิ่มเติมการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสังเกตพฤติกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ช่วยสนับสนุนการตีความผลลัพธ์เชิงปริมาณ

5.3.2.3 ควรศึกษาตัวแปรแทรกแซงหรือตัวแปรควบคุม เช่น แรงจูงใจในการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร หรือภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพื่อดูบทบาทของตัวแปรเหล่านี้ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- กรรณิกา เรตมอนต์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* [ดัชนีฉบับพิมพ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย].
- กรรณิการ์ บุญอาจ. (2561). *สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2* [วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].
- กรรณิการ์ อานทอง, ภาสกร เรืองรอง, & ทศนะ ศรีปัดตา. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2*. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 4(11), 13–26.
<https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/issj/article/view/269>
- กิตติคุณ แสงนิล, & ประสพชัย พสุนนท์. (2561). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน*. *วารสาร Veridian E-Journal*, 11(1), 1–15. สืบค้นจากเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/124814>
- กิตติพิชญ์ มั่งสุข. (2563). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง*. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 12(3), 72–85 สืบค้นจากเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/241963>
- กิติมา สุรสุนธิ. (2557). *การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- กิติมา สุรสุนธิ. (2557). *ความรู้ทางการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จามจุรี โปรดักส์.
- เกษราภรณ์ งามสุวรรณฉาย, กฤษดา เจริญสุข, & ณรงค์ฤทธิ์ ทองอินทร์. (2565). *การพัฒนาทักษะการสื่อสารของพนักงานบริษัทโลจิสติกส์ขนส่งสินค้าข้ามแดนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 14(1), 74–88.
- ชนิษฐา จิตชินะกุล. (2557). *การสื่อสารและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

บรรณานุกรม

- ชนิษฐา จิตชินะกุล. (2557). *หลักการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. “ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 68 ง. หน้า 18. 20 มีนาคม 2562.
- คุรุสภา. (2562). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4)*.
- จรัสโสม ศิริรัตน์. (2558). หน้า 45. *ปัญหาการติดต่อสื่อสารของบุคลากรในองค์กร: กรณีศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สำนักหอสมุดกลาง. นครนายก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตเกษม หล้าสะอาด. (2552). *การสื่อสารเพื่อการจัดการองค์การ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรประภา อวิรุทธพานิชย์. (2557). *แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- จิรประภา อวิรุทธพานิชย์. (2557). *แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- จุฬามาต ศิลป์ไพบูลย์พานิช. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการติดต่อสื่อสารของ ผู้บริหารกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง*. ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จุฬามาต ศิลป์ไพบูลย์พานิช. (2558). *การสื่อสารในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- จุฬามาต ศิลป์ไพบูลย์พานิช. (2558). *การติดต่อสื่อสารในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- จรี วิจิตรวาทการ. (2552). *พัฒนาการทางความคิดและการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

บรรณานุกรม

- จุมพล รอดคำดี. (2531). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาโครงการปริญญารศ
ทันตสาธารณสุขแห่งชาติ.
- ชนาธิป สันติวงษ์. (2545). อ้างใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบูลย์พานิช. (2558). *การสื่อสารในยุคดิจิทัล* (หน้า
14). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชนันว์ ชามทอง. (2550). *พื้นฐานการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จิตชนก อุดแก้ว. (2563). *คุณภาพการให้บริการ และองค์ประกอบของการสื่อสารที่ส่งผลต่อความพึง
พอใจของผู้เสียภาษีอากรประเภทบุคคลธรรมดา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2559). *ประชาสัมพันธ์ให้ได้ดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนา สื่อสารมวลชนและ
การประชาสัมพันธ์.
- ชนาธิป สันติวงษ์. (2545). (อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์ไพบูลย์พานิช, 2558).
- ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม.ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิ
- ณัฐชุตา วิจิตรจามรี. (2558). *หลักการและทักษะการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา.
- ธนพล สะพังเงิน. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการ ปฏิบัติงานของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ฉันทพร จารุไพศาล. (2563). *การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2567
[https://www.workwithpassiontraining.com/17252843/การสื่อสารอย่างมี
ประสิทธิภาพ-effective-communication](https://www.workwithpassiontraining.com/17252843/การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ-effective-communication)
- ฉันทพร จารุไพศาล. (2563). *ทักษะการสื่อสารเพื่อความสำเร็จในการทำงาน*. สืบค้นจากเมื่อวันที่ 25
ธันวาคม 2567 จาก, <https://www.kruthai.com/article>

บรรณานุกรม

- จิตติยพัทธ์ อยู่จิตร. (2556). การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556, วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- ธีรวิทย์ แพบัว. (2564). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน ของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา.วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ. 8(1), 55-68.
- ตงชัย สันติวงษ์, และ จุมพล รอดคำดี. (2531). การสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นิภาพรณ โสพัฒน์. (2562). วิธีการสื่อสารในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพ การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1(3), 23–30. สืบค้นจากเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก, <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/250844>
- นิภาพรณ โสพัฒน์. (2562). การพัฒนาทักษะการสื่อสารในองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.
- นพมาศ พิศาลบุตร. (2553). การสื่อสารเพื่อการบริหาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). พฤติกรรมองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). จิตวิทยาการสื่อสาร: หลักและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง.
- บัลลังก์ มะเจียว, วาโร เฟิงสวัสดี้, & วัลนิกา ฉลากบาง. (2564). องค์ประกอบของตัวบ่งชี้การสื่อสาร ที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา. วารสารวิชาการการบริหารการศึกษา, 11(2), 90–97.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกรณ วังศรีตันพิบูลย์. (2561). หลักการสื่อสารที่ดี. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2567, จาก <https://www.google.com/site/patiphan47320/home>.
- ปฏิภาณ อนุพันธ์. (2563). หลักการสื่อสารเพื่อความเข้าใจ. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2567, จาก <https://www.baanidea.com/article>

บรรณานุกรม

- ประภา กිරิตวานันท์. (2555). *การสื่อสารในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล. (2547). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมะ สตะเวทิน. (2540). *การสื่อสารเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2556). *คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ EQ รวมบทความวิชาการเรื่องอีคิว*. กรุงเทพฯ: เดสท็อป.
- พัชรินทร์ ถาปิ่นแก้ว. (2566). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก https://e-thesis.snru.ac.th/file_thesis/2023102864421229206_fulltext.pdf
- พิชยา พานธรักษ์. (2564). *ทักษะการสื่อสารในองค์กรยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง.
- พิชยา พานธรักษ์. (2564). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิชิต แก้วทอง. (2549). *ทักษะการสื่อสาร*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). *ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. 5(1). 2.
- พิงค์ฉัตร เมธารักษ์กุล, & อำนวย ทองโปร่ง. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*
- สมุทรปราการ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 6(1), 232–248. สืบเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 จาก, <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/270754>
- พรทิพย์ เพ็งกลัด. (2560). *การสื่อสารของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม

- พรทิพย์ เฟื่องกลัด. (2560). *การสื่อสารในองค์กร: แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภาทิพย์ ตรีสกุล, วิภาณี แม้นอินทร์, & เรวดี ไวยวาสนา. (2563). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ภาสกร เรืองรอง, กรรณิการ์ อานทอง, & ทศนะ ศรีปัดดา. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 4(11), 13–26. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 จาก, <https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/issj/article/view/269>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2543). *เอกสารการเรียนรู้การสอนชุดวิชา การสื่อสารเบื้องต้น หน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มสธ.
- มณฑาทิพย์ ถาปิ่นแก้ว. (2561). *ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- ยิ่งลักษณ์ ระรวยทรง. (2557). *การสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 , *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2561*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, เล่ม 135 ตอนที่ 76 ก, 10-18.
- รณชิต ฤทธิ์สำเร็จ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*, *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*.

บรรณานุกรม

- โรงเรียนดุสิตวิทยารังสรรค์. (2563). การสื่อสารภายในองค์กร. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2567 จาก, https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2023102864421229206_fulltext.pdf
- เรวดี ไวยวาสนา. (2563). องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร. วารสารวิจัยทางวิชาการ, 13(1), 98–106. วรากรณ์ สามโกเศศ. (2550). สังคมไทยในกระแสโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรินทร์ ถาปิ่นแก้ว. (2566). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- วรัท พุกกาคุณันท์. (2563). กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 จาก, https://gsmis.snru.ac.th/ethesis/file_att1/2022010659520248103_fulltext.pdf
- วาริษา ประเสริฐทรงและ วัลลภา อารีรัตน์. (2558). ทักษะภาวะผู้นำด้าน Soft Skills ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(2), 88–95. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2567 จาก, <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/47920>
- วิภา คนหาญ. (2559). การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ คม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิโชค มุกดามณี. (2549). การสื่อสารเพื่อการบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทย์พัฒน์.
- วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม

- ศศิวรรณ ทศนเอี่ยม, วรรณดี สุทธิอำมาตย์, & บุญญฤทธิ์ เจตน์จำนงค์. (2565). ผลของโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารด้านสุขภาพยุควิถีใหม่ สำหรับนักวิชาการสาธารณสุขในหน่วยบริการปฐมภูมิ. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น, 18(2), 104–116. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHPC9Journal/article/view/257927>
- ศรีไพร ศักดิ์รุ่งเรือง. (2551). การสื่อสารเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ศูนย์วิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ. (2542). การจัดการเรียนการสอน. (เอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 229/2542). กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566–2570. หน้า 38.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมยศ นาวิการ. (2546). การสื่อสารเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สาธิต วัฒนคุณารักษ์, & ประยงค์ เนาวบุตร. (2546). ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุธิกานต์ บริเอก. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 จาก, https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2021112962421229109_fulltext.pdf
- สุดคะนิง ปกปิด. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 1 เขต 2 และ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2549). การสื่อสารเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

บรรณานุกรม

- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2549). การสื่อสารเพื่อการพัฒนา: พัฒนาการ แนวคิด สภาพการณ์ในสังคมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2563). 7C เพื่อการสื่อสารที่ดี. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2567 จาก, <https://www.gotoknow.org/posts/123456>
- เสาวนีย์ ภูณะภูง และฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน. (2558). การสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานโรงเรียนของกลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่แตง 1 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 10(3), 249-259.
- หทัยทิพย์ สิชฌนทกสมิต. (2554). การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 จาก, https://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Hataitip_Sikhuntagasamit/fulltext.pdf
- อัจฉรา สุขกลิ่น. (2561). กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรแข็งแกร่ง. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาศรีนครินทร์. 75-82.
- อัญชลี กิติ. (2551). การศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและครู หัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครนายก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 81-83.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2555). พฤติกรรมและการสื่อสารในองค์กร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอำไพ ศรีวิชัย. (2555). จิตวิทยาการสื่อสาร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อังค์วรา เพียรธรรม, & พรพรหม ชมงาม. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่นต่ออุตสาหกรรมค้าของผู้ใช้บริการสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิ ปริทัศน์, 30(95), 116-129.

บรรณานุกรม

- อภิญา ตั้งประสิทธิ์ศิลป์. (2562). ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสารบนเฟซบุ๊กที่มีผลต่อพฤติกรรมการส่งต่อข้อมูลข่าวสารของผู้ใช้สื่อสังคมในเขตกรุงเทพมหานคร [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ]. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 จาก, <https://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/4495>
- อภิญา อยู่ในธรรม. (2557). การสื่อสาร กระบวนการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคของฝ่ายบริหารงานลูกค้าบริษัทตัวแทนโฆษณา. วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์, 8(2), 119–148. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2567 จาก <https://commarts.dpu.ac.th/journal/upload/issue/Q2xygjwwam.pdfมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต DPU+1IR iThesis+1>
- อภิญา อยู่ในธรรม. (2557). การสื่อสารในศตวรรษที่ 21. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 13(1), 136–144.
- อุณดา โชติไสว. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 156–157.
- Adler, R. B., & Rodman, G. R. (2003). *Understanding human communication* (8th ed.). Oxford University Press.
- Arlley, C. (2002). *Effective communication in organizations*. London: McGraw-Hill Education.
- Berlo, D. K. (1960). *The process of communication*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Carnegie, D. (2015). *How to win friends and influence people*. New York, NY: Simon and Schuster.
- Chester. (1972). p. 217. *The Functions of the Executive*. London: Oxford University Press.

บรรณานุกรม

- Cutlip, S. M., Center, A. H., & Broom, G. M. (1958). *Effective public relations* (อ้างถึงใน พรทิพย์ เพ็งกลัด, 2560, หน้า 32–33). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Dan Scalco. (2020). *ทักษะในการสื่อสารที่ช่วยให้คุณเป็นผู้นำที่ดีขึ้น*. สืบค้นเมื่อ 10 December 2024, จาก <https://sumrej.com/5-communication-skills-that-will-make-you-a-better-leader-5-2017/>.
- Dawn E. Tyler. (2016). *Communication behaviors of principals at high performing Title I elementary schools in Virginia School leaders, communication, and transformative efforts*. *Communication behaviors of principals*. 2(2). 2-16.
- Gerbner, G. (1966). Mass communication research. In G. Gerbner et al. (Eds.), *The analysis of communication content* (pp. 102–124). Wiley.
- Goleman, D. (2000). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York: Bantam Books.
- Hativa, N. (2005). *Teaching for effective learning in higher education*. Dordrecht: Kluwer Academic.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2005). *Educational administration: Theory, research, and practice* (7th ed.). Boston, MA: McGraw-Hill.
- Hybels, S., & Weaver, R. L. (2007). *Communicating effectively* (8th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Johns, G. (1996). *Organizational behavior: Understanding and managing life at work* (4th ed.). HarperCollins.
- Kerdlar, P., & Chaturongkakul, P. (2014). *Communication strategies used by street vendors in conversing with foreign tourists on Panyi Islands, Phangnga*. *Journal of International Graduate Conference Proceeding by LITU*. 4(1) 219-232.
- Kirby, D. (1926). *The art of public speaking*. Century Company.

บรรณานุกรม

- Lasswell, H. D. (1948). The structure and function of communication in society. In L. Bryson (Ed.), *The communication of ideas* (pp. 37–51). New York: Harper and Row.
- Littlejohn, S. W., & Foss, K. A. (2009). *Encyclopedia of communication theory*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Littlejohn, S. W., & Foss, K. A. (2011). *Theories of human communication* (10th ed.). Long Grove, IL: Waveland Press.
- Luthans, F. (1998). *Organizational behavior* (8th ed.). McGraw-Hill/Irwin.
- Mohamed, H. Ramli. (2004). *Communication Planning in Extension Organization*. *Journal of Development Communication*. 8(1), 83.
- Mohamed, S. (2004). *Communication effectiveness in organizations*. Kuala Lumpur: McGraw-Hill.
- Narula, U. (2006). *Communication models*. New Delhi: Atlantic Publishers.
- Osgood, C. E. (1974). *The measurement of meaning*. University of Illinois Press.
- Poojaba. (2015). *Effective Communication Skills*. *International Journal of Research and Analytical Reviews*, 2(1), 29–31.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (2008). *Management* (10th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2019). *Organizational behavior* (18th ed.). Pearson Education.
- Scalco, D. (2021). 5 communication skills that will make you a better leader.
- Schramm, W. (1954). *How communication works*. In W. Schramm (Ed.), *The process and effects of communication* (pp. 3–26). University of Illinois Press.
- Schramm, W. (1974). *Men, messages, and media: A look at human communication*. Harper & Row.

บรรณานุกรม

- Shannon, C. E., & Weaver, W. (1949). *The mathematical theory of communication*. University of Illinois Press.
- Simon, H. A. (อ้างใน Chester, 1972). *Administrative behavior: A study of decision-making processes in administrative organizations* (4th ed.). New York: Free Press. (อ้างถึงใน จุฑามาศ ศิลป์โพบูลย์พานิช, 2558, หน้า 12-13)
- Tourish, D. (2003). *Effective internal communication*. London: Kogan Page.
- Ungurait, D. F. (1975). *Communication in organizations*. Addison-Wesley.
- Yang, Y. (2011). *Yang Yong*. Thircuir.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1) ดร.กรรณิกา ไวโสภา

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยเซตศรีล้านช้าง

2) ดร.ประทีปแสง พลรักษา

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

2) ดร.กุลธิดา ศรีโกเมนทร์

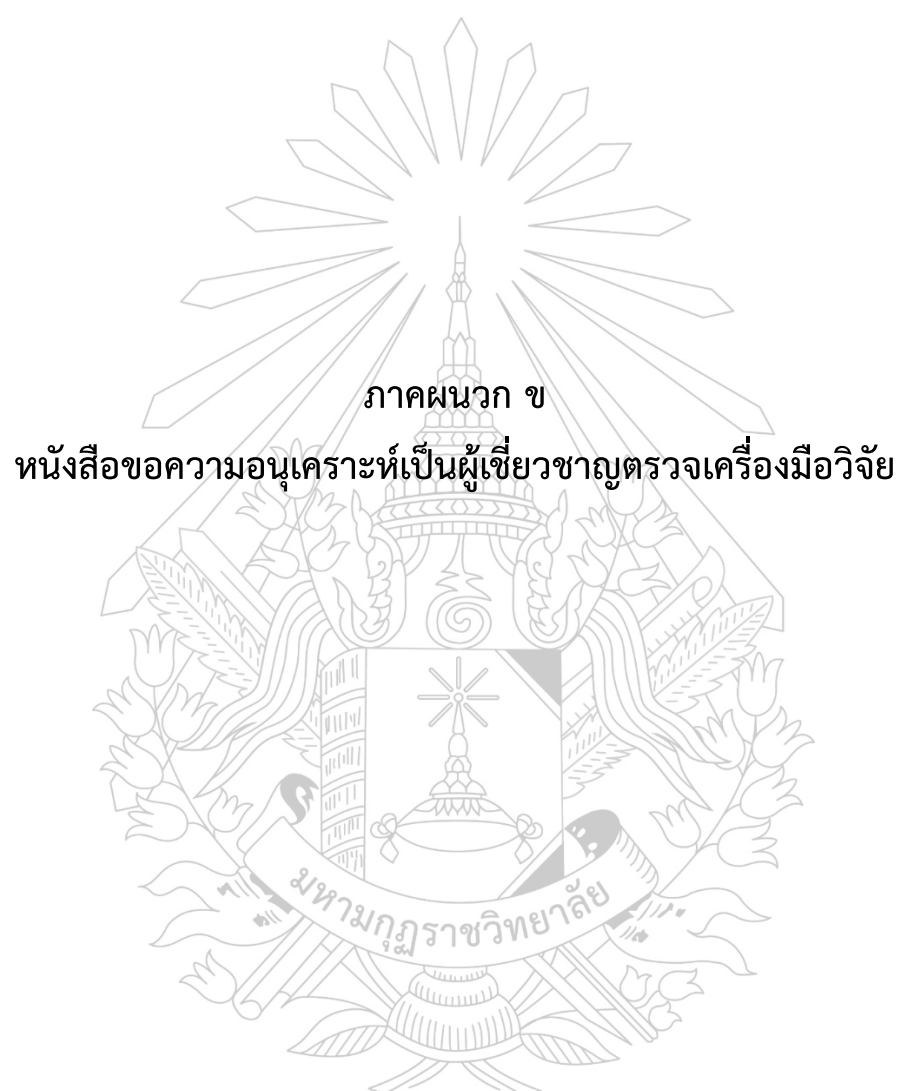
การศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนเขาสลวงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3) ดร.พริณพรรณ เต็มวงษ์

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวังทรายขาววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4) ดร.ณญาตา คุณประสิทธิ์

การศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนคอนสารวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ที่ ยว ๗๑๐๑๘/ว ๑๙๔๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.ประทีปแสง พลรักษา รอง ผอ.สพม.ชัยภูมิ

ด้วย นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู” โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาภิรมย์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๐๙ ๕๗๑๕๙๙๘

ที่ ยว ๑๒๐๑๘๘/ว ๑๙๔๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.กุลธิดา ศรีโกเมนทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาสกวิทยาคม

ด้วย นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู” โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุทธวิชิตเมธี, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๙ ๕๒๓๕๙๙๔๘

ที่ อว ๗๐๑๘๘/ว ๑๙๔๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.พิรุณพรรณ เต็มวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทรายขาววิทยา

ด้วย นางสาวพลิลา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู” โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาภิรมย์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๔๖๑๖

นางสาวพลิลา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๙ ๕๗๑๕๙๙๘

ที่ ยว ๓๓๐๑๘/ว ๓๐๔๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.ณฤดา คุณประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนคอนสารวิทยาคม

ด้วย นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู” โดยมี รศ.บุญช่วย สิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการหาวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาภิรมย์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๔๖๑๖

นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๐๙ ๕๓๖๕๓๙๘

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหา
 ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (Index of Consistency: IOC)
 เรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน
 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา) ☐ ครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 10 - 20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	ขนาดโรงเรียน ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่ ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตาม
มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย
หนองบัวลำภู พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความน่าเชื่อถือ									
1	ผู้บริหารให้ข้อมูลที่ถูกต้องและ ตรวจสอบได้ในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ข้อมูลที่ผู้บริหารสื่อสารมีความ น่าไว้วางใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารอ้างอิงนโยบายหรือ หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการ สื่อสารแต่ละครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	บุคลิกภาพและท่าทางของ ผู้บริหารแสดงออกถึงความ มั่นใจ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
5	ครูเต็มใจในการรับข้อมูลหรือ ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสื่อสาร ได้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	สอดคล้อง
ความชัดเจน									
6	ผู้บริหารสามารถอธิบายเนื้อหา หรือข้อมูลให้เข้าใจได้อย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เรียบง่าย และเข้าใจง่ายในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสาร ทางการพูดที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสาร มีการเขียนที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
10	การสื่อสารของผู้บริหารมี ลำดับขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ความชัดเจน									
11	ผู้บริหารพยายามอธิบายหรือ ขยายความให้ชัดเจนเมื่อพบว่า ผู้รับสารมีความเข้าใจ คลาดเคลื่อน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ความเข้าใจผู้รับสาร									
12	ผู้บริหาคำนึงถึงความสามารถ ในการรับรู้ของผู้รับสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13	ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ภาษา หรือคำศัพท์ที่เหมาะสมกับ กลุ่มผู้รับสารในโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสามารถปรับรูปแบบ การสื่อสารให้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับสารแต่ละ กลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้รับสาร อย่างเปิดใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
16	ผู้บริหารให้โอกาสซักถามหรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้รับสารไม่เข้าใจในสิ่งที่สื่อสาร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
17	ผู้บริหารสื่อสารเรื่องที่ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
ช่องทางการสื่อสาร									
15	ผู้บริหารใช้ช่องทางการประชุมเป็นประจำในการสื่อสารกับครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารใช้แอปพลิเคชันในการสื่อสาร เช่น Line, Messenger หรือ E-mail เพื่อแจ้งข่าวสารและนโยบายอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ช่องทางการสื่อสาร									
17	ช่องทางการสื่อสารที่ใช้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่สื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
18	ผู้บริหารเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามความเร่งด่วนของสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การปฏิบัติหน้าที่ครู									
1	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านความประพฤติและการดำรงชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	ครูผู้สอนสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
4	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	ครูผู้สอนพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
การจัดการเรียนรู้									
6	ครูผู้สอนมีความเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตร	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	แกนกลางและสามารถนำไปใช้ ในการสอน								
7	ครูผู้สอนสามารถออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดและ จุดประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศใน การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9	ครูผู้สอนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและ หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน									
10	ประสานงานและติดต่อกับ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
11	สร้างความร่วมมือกับ หน่วยงานหรือองค์กรในชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12	ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	โรงเรียน เช่น ศูนย์วัฒนธรรม วิสาหกิจชุมชน หรือภูมิปัญญา ท้องถิ่น								
13	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความ เข้าใจและเคารพความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	ร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อ เสริมสร้างความสัมพันธ์และ ความเข้าใจระหว่างโรงเรียน กับชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15	ประสานงานและติดต่อกับ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่ ยว ๗๗๙๘๘/๖๐๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติวิทยาสรรพ์

ด้วย นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู" โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษารว้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาภิรมย์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๔๖๓๖

นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๐๙ ๕๗๙๕๙๙๘

ที่ ยว ๗๐๗๘๘/๖๐๕๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนผาน้อยวิทยาคม

ด้วย นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู" โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาภิรมย์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๙๔ ๕๗๓๕๙๙๘

ที่ ยว ๗๓๐๙๘/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนเลยสว่างวิทยาคม

ด้วย นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู" โดยมี รศ.บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาธิ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๓๕๖๑๖

นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา โทร. ๐๙๙ ๕๗๕๕๙๘

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
 เพื่อการวิจัยเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน
 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 ตอนที่ 2 ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ความน่าเชื่อถือ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.503-0.764 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.783	1	0.540
	2	0.567
	3	0.764
	4	0.503
	5	0.605
2. ความชัดเจน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.669-0.769 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.858	6	0.769
	7	0.702
	8	0.751
	9	0.729
	10	0.669
	11	0.681
3. ความเข้าใจของผู้รับสาร ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.574-0.811 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.822	12	0.628
	13	0.811
	14	0.574
	15	0.710
	16	0.661
	17	0.623
4. ช่องทางการสื่อสาร ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.669-0.782 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.799	18	0.782
	19	0.669
	20	0.681
	21	0.751
ค่าความเชื่อมั่น	0.951	

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.503-0.764 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.871	1	0.540
	2	0.567
	3	0.764
	4	0.503
	5	0.605
2. การจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.669-0.769 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.873	6	0.769
	7	0.702
	8	0.751
	9	0.729
	10	0.669
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.574-0.710 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.776	11	0.681
	12	0.628
	13	0.811
	14	0.574
	15	0.710
ค่าความเชื่อมั่น		0.934

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวพสิกา พิมพ์ประชา

นักศึกษาระดับปริญญาโท

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา)
☐ ครูผู้สอน

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท

This is Mendeley biography

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ ไม่เกิน 10 ปี
☐ 10 – 20 ปี
☐ มากกว่า 20 ปี

5. ขนาดโรงเรียน

- ☐ ขนาดเล็ก
☐ ขนาดกลาง
☐ ขนาดใหญ่
☐ ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีจำนวน 21 ข้อ ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำ เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดกลยุทธ์						
0	ผู้บริหารให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ในการสื่อสาร	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ผู้บริหารให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ในการสื่อสาร ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ความน่าเชื่อถือ						
1	ผู้บริหารให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ในการสื่อสาร					
2	ข้อมูลที่ผู้บริหารสื่อสารมีความน่าไว้วางใจ					
3	ผู้บริหารอ้างอิงนโยบายหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการสื่อสารแต่ละครั้ง					
4	บุคลิกภาพและท่าทางของผู้บริหารแสดงออกถึงความมั่นใจ					
5	ครูเต็มใจในการรับข้อมูลหรือข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสื่อสารได้					
ความชัดเจน						
6	ผู้บริหารสามารถอธิบายเนื้อหาหรือข้อมูลให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน					
7	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เรียบง่ายและเข้าใจง่ายในการสื่อสาร					
8	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารทางการพูดที่มีประสิทธิภาพ					
9	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารมีการเขียนที่มีประสิทธิภาพ					
10	การสื่อสารของผู้บริหารมีลำดับขั้นตอนชัดเจนเข้าใจง่าย					
11	ผู้บริหารพยายามอธิบายหรือขยายความให้ชัดเจนเมื่อพบว่าผู้รับสารมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน					
ความเข้าใจผู้รับสาร						
12	ผู้บริหารคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้ของผู้รับสาร					
13	ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ภาษาหรือคำศัพท์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารในโรงเรียน					

ข้อ	ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	ผู้บริหารสามารถปรับรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับสารแต่ละกลุ่ม					
15	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้รับสารอย่างเปิดใจ					
16	ผู้บริหารให้โอกาสซักถามหรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้รับสาร ไม่เข้าใจในสิ่งที่สื่อสาร					
ความเข้าใจผู้รับสาร						
17	ผู้บริหารสื่อสารเรื่องที่ตรงตามความสามารถและความสนใจของผู้รับสาร					
ช่องทางการสื่อสาร						
18	ผู้บริหารใช้ช่องทางการประชุมเป็นประจำในการสื่อสารกับครู					
19	ผู้บริหารใช้แอปพลิเคชันในการสื่อสาร เช่น Line, Messenger หรือ E-mail เพื่อแจ้งข่าวสารและนโยบายอย่างหลากหลาย					
20	ช่องทางการสื่อสารที่ใช้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่สื่อสาร					
21	ผู้บริหารเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามความเร่งด่วนของสถานการณ์					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

คำชี้แจง

มีจำนวน 15 ข้อ ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำ เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

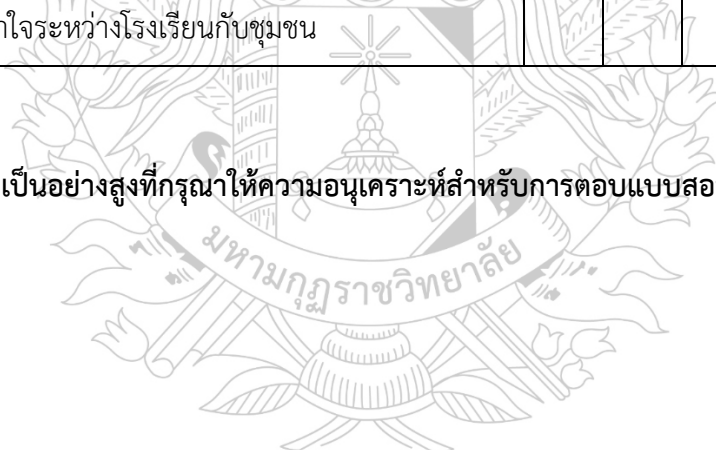
ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การปฏิบัติหน้าที่ครู						
0	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ประสานงานและติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน					
12	สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรในชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้					
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน						
13	ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียน เช่น ศูนย์วัฒนธรรม วิสาหกิจชุมชน หรือภูมิ ปัญญาท้องถิ่น					
14	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจและเคารพความ แตกต่างทางวัฒนธรรม					
15	ร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และ ความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถาม

ที่ ยว ๗๐๙๘๘/๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู" โดยมี รศ. บุญช่วย ศิริเกษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปเก็บข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปแบบวิทยานิพนธ์ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ

จึงเจริญพรมหาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุทิวาชีวะเมธี, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

นางสาวพลิกา พิมพ์ประชา

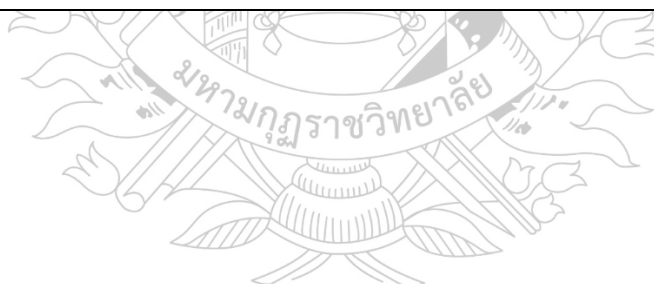
โทร. ๐๘๓๘๕๐๔๓๗๓

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	allx4		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter ≤ .050, Probability-of-F-to-remove ≥ .100).
2	allx3		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter ≤ .050, Probability-of-F-to-remove ≥ .100).
3	allx2		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter ≤ .050, Probability-of-F-to-remove ≥ .100).
4	allx1		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter ≤ .050, Probability-of-F-to-remove ≥ .100).
a. Dependent Variable: allY			

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.734 ^a	.538	.537	.48125
2	.770 ^b	.592	.590	.45291
3	.776 ^c	.602	.598	.44827
4	.779 ^d	.607	.602	.44616
a. Predictors: (Constant), allx4				
b. Predictors: (Constant), allx4, allx3				
c. Predictors: (Constant), allx4, allx3, allx2				
d. Predictors: (Constant), allx4, allx3, allx2, allx1				

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.060	.151		7.040	.000
	allx4	.726	.038	.734	19.320	.000
2	(Constant)	.461	.169		2.729	.007
	allx4	.469	.053	.474	8.834	.000
	allx3	.408	.063	.349	6.504	.000
3	(Constant)	.273	.181		1.511	.132
	allx4	.372	.063	.376	5.878	.000
	allx3	.349	.066	.298	5.313	.000
	allx2	.204	.074	.171	2.763	.006
4	(Constant)	.204	.183		1.113	.267
	allx4	.350	.064	.354	5.490	.000
	allx3	.313	.068	.268	4.621	.000
	allx2	.168	.076	.140	2.212	.028
	allx1	.117	.058	.103	2.006	.046
a. Dependent Variable: allY						

Excluded Variables ^a						
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	allx1	.222 ^b	4.497	.000	.244	.560
	allx2	.278 ^b	4.561	.000	.247	.367
	allx3	.349 ^b	6.504	.000	.342	.444
2	allx1	.131 ^c	2.599	.010	.144	.494
	allx2	.171 ^c	2.763	.006	.153	.328
3	allx1	.103 ^d	2.006	.046	.112	.466
a. Dependent Variable: allY						
b. Predictors in the Model: (Constant), allx4						
c. Predictors in the Model: (Constant), allx4, allx3						
d. Predictors in the Model: (Constant), allx4, allx3, allx2						

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวพสุภา พิมพ์ประชา
วัน เดือน ปี เกิด	2 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	สมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	สภ.ภูกระดึง ตำบลภูกระดึง อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย 42180
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	ครูดี

